

**Banca Centrală Cooperatistă
CREDITCOOP**

**Situații financiare la nivel agregat
la 31 decembrie 2023**

**Întocmite în conformitate cu
Standardele Financiare Internaționale
de Raportare**

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Cuprins

	pag
Situația poziției financiare	2
Situația rezultatului global	3
Situația modificărilor capitalurilor proprii	4-5
Situația fluxurilor de trezorerie	6-8
Note la situațiile financiare	9-70

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

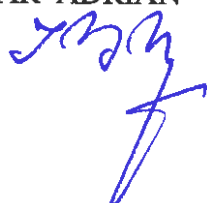
Situația poziției financiare

RON	Notă	31 Decembrie 2022	31 Decembrie 2023
Active			
Numerar și echivalente de numerar	5	313.609.202	321.178.422
Plasamente la bănci	6	0	0
Credite acordate clienților	7	1.133.004.888	1.216.669.232
Titluri de datorie	8	36.877.437	37.628.292
Imobilizări corporale și ADU	9	106.788.137	124.807.931
Imobilizări necorporale	10	3.336.638	4.362.986
Creante privind impozitul pe profit amânat	11	83.675	92.853
Alte active financiare	12	2.065.421	3.304.664
Alte active	13	1.429.609	1.517.857
Total active		1.597.195.007	1.709.562.237
Datorii			
Depozite de la bănci	14	0	0
Depozite de la clienți	15	1.188.139.676	1.269.877.516
Datorii subordonate	16	0	0
Datorii privind impozitul pe profit amânat	11	8.139.243	11.025.515
Alte datorii financiare	17	9.903.060	11.009.665
Alte datorii	18	5.991.575	6.566.886
Datorii financiare deținute pentru managementul riscului	19	0	0
Capital social rambursabil la cerere		0	0
Total datorii		1.212.173.554	1.298.479.582
Capitaluri proprii			
Capital social	20	152.103.984	152.285.384
Rezerve		227.917.225	255.094.930
Rezultatul curent		5.000.244	3.702.341
Total capitaluri proprii		385.021.453	411.082.655
Total datorii și capitaluri proprii		1.597.195.007	1.709.562.237

Situația poziției financiare a fost aprobată la data de 24 aprilie 2024 și a fost semnată de către:

Director General,

MORAR ADRIAN

Șef serviciu contabilitate,

DAN AURELIANA

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Situația rezultatului global

RON	Notă	31 Decembrie 2022	31 Decembrie 2023
Venituri din dobânzi		146.157.832	169.184.128
Cheltuieli cu dobânzile		33.136.925	54.249.926
Venit net din dobânzi	21	113.020.907	114.934.202
Venituri din comisioane		20.973.838	23.205.407
Cheltuieli cu comisioanele		1.216.359	1.089.806
Venit net din taxe și comisioane	22	19.757.479	22.115.601
Venit net din diferențe de curs de schimb	23	736.685	727.201
Alte venituri din exploatare		3.412.616	1.636.701
Venituri din exploatare		4.149.301	2.363.902
Cheltuieli cu personalul	24	93.438.995	97.388.758
Cheltuieli cu chiriile		507.299	550.502
Depreciere și amortizare		8.434.743	8.299.423
Alte cheltuieli de exploatare	25	26.564.719	25.921.935
Cheltuieli nete cu ajustările pentru pierderi așteptate și provizioane aferente activelor financiare	26	1.670.532	2.195.861
Cheltuieli din exploatare		130.616.288	134.356.479
Profit înainte de impozitare		6.311.400	5.057.226
Cheltuieli sau venituri cu impozitul aferent profitului sau pierderii	27	1.311.156	1.354.885
Profit Net		5.000.244	3.702.341
Alte elemente ale rezultatului global			
Elemente care nu vor fi reclasificate în profit sau pierdere			
Impozit pe venit aferent elementelor care nu vor fi reclasificate			
Elemente care pot fi reclasificate în profit sau pierdere			
Impozit pe venit aferent elementelor care pot fi reclasificate în profit sau (-) pierdere			
Rezultat global total al exercițiului		5.000.244	3.702.341

Situația rezultatului global a fost aprobată la data de 24 aprilie 2024 și a fost semnată de către:

Director General,

MORAR ADRIAN

Șef serviciu contabilitate,

DAN AURELIANA

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Situația privind modificările capitalurilor proprii

Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2022

	Capital social	Rezultatul exercitiului	Rezultatul reportat din modif. politicilor contabile	Rezultatul reportat	Total capitaluri proprii
Sold 1 ianuarie 2022	152.553.834	5.976.193	(580.845)	218.806.537	376.755.719
Rezultatul exercitiului curent		5.000.244			5.000.244
Repartizarea rezultatului exercitiului precedent		(5.976.193)		5.976.193	0
Alte mișcări	(449.850)			67.680	(382.170)
Creștere capital social prin aport de numerar					
Creștere capital social ca urmare a aplicării IAS 29					
Ajustări privind comisioanele deferate					
Rezerve din reevaluare					
Rezultat reportat din modificarea politicilor contabile					
Rezultatul reportat din provizioane specifice					
Impozit pe profit amânat aferent surplusului din reevaluare				408.408	408.408
Impozit pe profit amânat aferent ajustărilor pentru trecerea la IFRS					
Alte mișcări (*)				3.239.253	3.239.253
Sold 31 decembrie 2022	152.103.984	5.000.244	(580.845)	228.498.070	385.021.453

(*)Alte mișcări în sumă de 3,239,253 lei reprezintă modificări ale rezervelor în cursul anului, cele semnificative fiind la rezerva mutuală de garantare constituită din cotizațiile băncilor.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Situația privind modificările capitalurilor proprii

Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2023

	Capital social	Rezultatul exercitiului	Rezultatul reportat din modif. politicilor contabile	Rezultatul reportat	Total capitaluri proprii
Sold 1 ianuarie 2023	152.103.984	5.000.244	(580.845)	228.498.070	385.021.453
Rezultatul exercitiului curent		3.702.341			3.702.341
Repartizarea rezultatului exercitiului precedent		(5.000.244)		5.000.244	0
Alte mișcări				2.594.053	2.594.053
Creștere capital social prin aport de numerar	181.400				181.400
Creștere capital social ca urmare a aplicării IAS 29					
Ajustări privind comisioanele deferate					0
Rezerve din reevaluare				19.556.855	19.556.855
Rezultat reportat din modificarea politicilor contabile					0
Rezultatul reportat din provizioane specifice					0
Impozit pe profit amânat aferent surplusului din reevaluare				(2.886.888)	(2.886.888)
Impozit pe profit amânat aferent ajustărilor pentru trecerea la IFRS					0
Alte mișcări (*)				2.913.441	2.913.441
Sold 31 decembrie 2023	152.285.384	3.702.341	(580.845)	255.675.775	411.082.655

(*)Alte mișcări în sumă de 2.913.441 lei reprezintă modificări ale rezervelor în cursul anului, cele semnificative fiind la rezerva mutuală de garantare constituită din cotizațiile băncilor.

Situația privind modificările capitalurilor proprii a fost aprobată la data de 24 aprilie 2024 și a fost semnată de către:

Director General,

MORAR ADRIAN

Șef serviciu contabilitate,

DAN AURELIANA

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

SITUAȚIA FLUXURILOR DE TREZORERIE				
încheiată la data de 31 decembrie 2023 - metoda indirectă				
Denumirea indicatorului	Cod pozitie	Nota	Exercitiul financiar	
			Precedent	încheiat
lei				
Rezultatul net	01		5.000.244	3.702.341
<i>Componente ale rezultatului net care nu generează fluxuri de trezorerie aferente activității de exploatare</i>				
± constituirea sau regularizarea ajutărilor pentru pierderi aseptate și a provizioanelor pentru credite	02		1.031.566	1.578.336
+ cheltuieli cu amortizarea	03		8.434.743	8.299.423
± alte ajustări aferente elementelor care nu generează fluxuri de trezorerie	04			
± ajustări aferente elementelor incluse la activitățile de investiții sau finanțare	05		(1.151.570)	(2.508.457)
± variația neta a rezultatului reportat provenit din provizioane specifice	06		1.774.082	1.774.082
± variația neta a impozitului pe profit amanat	07		(428.064)	2.877.094
± alte ajustări	08		1.330.812	1.364.681
Sub-total (rd.01 la 08)	09		15.991.813	17.087.500
<i>Modificări ale activelor și pasivelor aferente activității de exploatare după ajustările pentru elementele care nu generează fluxuri de trezorerie aferente activității de exploatare</i>				
± titluri care nu au caracter de imobilizări financiare	10			
± creanțe privind instituțiile de credit	11		210.111.658	0
± creanțe privind clientela	12		(4.938.588)	(84.569.666)
± creanțe atașate	13		(611.071)	(673.013)
± alte active aferente activității de exploatare	14		(107.797)	(1.327.491)
± datorii privind instituțiile de credit	15		0	0
± datorii privind clientela	16		(112.895.131)	73.908.760
± datorii atașate	17		2.062.530	7.829.080
± alte pasive aferente activității de exploatare	18		(960.221)	(328.868)

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

- plăți în numerar reprezentând impozitul pe profit	19		(176.962)	(4.606)
Fluxuri de trezorerie din activități de exploatare (rd. 9 la 19)	20		108.476.231	11.921.696
Fluxuri de trezorerie din activități de investiții				
- plăți în numerar pentru achiziționarea de filiale sau alte subunități	21			
+ încasări în numerar din vânzarea de filiale sau alte subunități	22			
+ încasări în numerar reprezentând dividende primite	23			
- plăți în numerar pentru achiziționarea de titluri care au caracter de imobilizări financiare	24		(36.777.778)	0
+ încasări în numerar din vânzarea de titluri care au caracter de imobilizări financiare	25		35.971.036	0
+ încasări în numerar reprezentând dobânzi primite	26		2.328.945	1.757.500
- plăți în numerar pentru achiziționarea de terenuri și mijloace fixe, active necorporale și alte active pe termen lung, din care:	27		(6.715.354)	(9.795.782)
- salarii capitalizate pentru dezvoltare internă a programelor informatice			(1.452.696)	(1.611.784)
+ încasări în numerar din vânzarea de terenuri și mijloace fixe, active necorporale și alte active pe termen lung	28		31.828	0
- alte plăți în numerar aferente activităților de investiții	29			
+ alte încasări în numerar aferente activităților de investiții	30			
Fluxuri de trezorerie din activități de investiții (rd. 21 la 30)	31		(5.161.324)	(8.038.282)
Fluxuri de trezorerie din activități de finanțare				
+ încasări în numerar din datorii constituite prin titluri și datorii subordonate	32			
- plăți în numerar aferente datoriilor constituite prin titluri și datorii subordonate	33			
+ încasări în numerar din emisiunea de acțiuni sau părți proprii	34			181.400
- plăți în numerar pentru achiziționarea de acțiuni sau părți proprii	35		(449.850)	
+ încasări în numerar din vânzarea de acțiuni sau părți proprii	36			
- plăți în numerar reprezentând dividende	37			

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

- alte plăți în numerar aferente activităților de finanțare	38			
+ alte încasări în numerar din activități de finanțare	39		3.813.653	3.504.406
Fluxuri de trezorerie din activități de finanțare (rd. 32 la 39)	40		3.363.803	3.685.806
Numerar la începutul perioadei	41		206.930.492	313.609.202
± Fluxuri de trezorerie din activități de exploatare (rd.20)	42		108.476.231	11.921.696
± Fluxuri de trezorerie din activități de investiții (rd.31)	43		(5.161.324)	(8.038.282)
± Fluri de trezorerie din activități de finanțare (rd.40)	44		3.363.803	3.685.806
± Efectul modificării cursului de schimb asupra numerarului	45			
Numerar la sfarsitul perioadei (rd.41 la 45)	46		313.609.202	321.178.422

Situația fluxurilor de trezorerie a fost aprobată la data de 24 aprilie 2024 și a fost semnată de către:

Director General,

MORAR ADRIAN

Șef serviciu contabile,

DAN AURELIANA

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Entitatea de raportare

Rețeaua CREDITCOOP a funcționat după anul 1990 în baza Decretului 67/1990 și a Legii 109/1996.

Începând cu anul 2000 rețeaua Creditcoop formată din Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP și băncile cooperatiste de credit afiliate au parcurs un proces de autorizare care a durat 2 ani de zile și s-a încheiat prin acordarea de către Banca Națională a României a autorizației de funcționare pentru întreaga rețea la data de 6.09.2002.

Rețeaua CREDITCOOP își desfășoară activitatea în conformitate cu prevederile O.U.G. nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată și modificată prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, ale Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În conformitate cu articolul nr. 334 din OUG 99/2006, rețeaua cooperatistă CREDITCOOP reprezintă ansamblul format din Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP și băncile cooperatiste afiliate la aceasta.

Activitatea Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP se desfășoară în principal și cu preponderență în interesul bancilor cooperatiste afiliate și pentru asigurarea adecvării capitalului la riscuri și a lichidității la nivelul întregii rețele potrivit articolul nr. 346 din OUG 99/2006.

De asemenea, în conformitate cu articolul nr. 378 din OUG 99/2006 BCCC, băncile cooperatiste au deschise conturi curente numai la Banca Centrala Cooperatista CREDITCOOP respectiv la agențiile acesteia iar Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP, ca și celelalte instituții de credit, are cont deschis la BNR.

În relația cu băncile cooperatiste afiliate din rețea, Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP exercită același rol pe care BNR îl are în relația cu băncile comerciale din sistemul bancar românesc, asigurând decontarea operațiunilor de încasări și plăți între bancile cooperatiste afiliate și a operațiunilor de încasări și plăți ale propriei rețele în relația cu trezoreria statului și cu celelalte instituții de credit, prin contul curent deschis la Banca Națională a României.

Conform prevederilor articolului nr.9 din Regulamentul 6/2002, Banca Centrala Cooperatista este obligată să mențină în conturile deschise la BNR nivelul prevăzut al rezervei minime obligatorii, în lei și valută aferente întregii rețele cooperatiste iar bancile cooperatiste au obligația de a menține în conturile curente deschise la agențiile CREDITCOOP disponibilități la nivelul prevăzut în baza de calcul, în scopul furnizării lichidității necesare pentru constituirea de către Banca Centrala Cooperatista a rezervei minime obligatorii aferente rețelei, la BNR.

În conformitate cu prevederile articolului nr. 337 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului aprobată prin Legea nr. 227/2007 cu modificările și completările ulterioare, Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP garantează în întregime obligațiile băncilor cooperatiste afiliate. Ca urmare, potrivit prevederilor art. 359 din Ordonanța, Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP constituie rezerva mutuală de garantare pe baza cotizațiilor băncilor cooperatiste afiliate și a unei cote de maxim 5% din profitul contabil determinat înainte de deducerea impozitului pe profit al Băncii Centrale Cooperatiste.

La data de 31 decembrie 2023, Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP dispunea de o rețea proprie formată din 33 de bănci cooperatiste de credit afiliate.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Sucursale și societăți asociate

La data de 31 decembrie 2023, Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP își desfășura activitatea proprie printr-un număr de 17 agenții situate în următoarele localități: Arad, Pitești, Bacău, Oradea, Botoșani, Brașov, Cluj, Constanța (2), Deva, Iași, Baia Mare, Ploiești, Timișoara, Focșani și București (2).

Cele 33 de bănci cooperatiste de credit afiliate își desfășoară activitatea în 40 capitale de județe, precum și în majoritatea localităților de pe cuprinsul țării prin punctele de lucru ale acestora.

La 31 decembrie 2023, rețeaua CREDITCOOP avea 1.569 angajați permanenți, iar consiliul de administrație avea următoarea componență:

Funcție	31 decembrie 2023
Președinte	Iordache Aristide
Administrator	Morar Adrian Ioan
Administrator	Mischie Simona Maria
Administrator	Florea Maria
Administrator	Alecu Elena Livia

Nota 1. Baza întocmirii

Declarație de conformitate

Situațiile financiare ale rețelei CREDITCOOP au fost întocmite pe baza Standardelor Internaționale de Raportare Financiară ("IFRS").

Aceste situații financiare au fost pregătite pe baza IFRS, versiunea emisă a acestora care este în vigoare pentru data raportării anuale IFRS 31 decembrie 2023.

Pentru estimarea pierderilor așteptate pentru credite și avansuri, rețeaua CREDITCOOP a aplicat metodologia internă pentru evaluarea deprecierii pentru credite și avansuri către clienți. Calcularea costului amortizat al instrumentelor financiare este efectuată utilizând metodologia internă, după cum se prezintă în notele la situațiile financiare, care reprezintă cea mai bună estimare pentru evaluarea amortizării aferente.

Conturile rețelei sunt păstrate în RON conform legii contabile din România și reglementărilor B.N.R.

Începând cu 01.01.2012 a intrat în vigoare Ordinul Băncii Naționale a României nr. 27/2010 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, aplicabile instituțiilor de credit. Prevederile acestuia au fost ulterior modificate și completate.

Principalele modificări din situațiile financiare statutare întocmite conform legii interne sunt:

- *gruparea numeroaselor elemente detaliate în secțiuni mai largi;
- *metodologia diferită aplicată privind evaluarea la cost amortizat;
- *modificările valorii juste necesitate;
- *prevedere pentru impozitarea amânată, dacă este cazul;
- *cerințe privind prezentarea informațiilor cerute de IFRS.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Baza evaluării

Activele și pasivele financiare și cele non-financiare sunt declarate la costul amortizat, valoarea reevaluată sau costul istoric.

Moneda funcțională și de prezentare

Conducerea rețelei CREDITCOOP consideră că moneda funcțională, după cum se definește de IAS 21, *Efectele Modificărilor în Ratele de Curs Valutar*, este lei.

Utilizarea estimărilor

Pregătirea situațiilor financiare necesită elaborarea de către conducere a judecăților, estimărilor și presupunerilor, care afectează aplicarea politicilor contabile și sumelor raportate ale activelor, pasivelor, veniturilor și cheltuielilor. Rezultatele actuale pot diferi de aceste estimări.

Estimările și presupunerile exprimate sunt revizuite în mod continuu. Revizuirile estimărilor contabile sunt recunoscute în perioada în care estimarea este revizuită și în orice perioade viitoare afectate.

Nota 2. Politici contabile semnificative

Politicile contabile semnificative stabilite în continuare au fost aplicate în mod constant pentru toate perioadele prezentate în aceste situații financiare, dacă nu se stabilește altfel.

Reteaua CREDITCOOP a adoptat, de asemenea, Prezentarea Politicilor Contabile (Amendamente la IAS 1 și Declarația 2 privind practica IFRS) începând cu 1 ianuarie 2023. Deși modificările nu au avut ca rezultat modificări ale politicilor contabile, acestea au afectat informațiile privind politicile contabile prezentate în situațiile financiare. Modificările impun prezentarea politicilor contabile „materiale” mai degrabă decât „semnificative”. Amendamentele oferă, de asemenea, îndrumări cu privire la aplicarea materialității în prezentarea politicilor contabile, ajutând entitățile să furnizeze informații utile, specifice entității, de care utilizatorii au nevoie pentru a înțelege alte informații din situațiile financiare.

Conducerea a revizuit modificările privind aplicarea materialității la prezentarea politicilor contabile semnificative, iar informațiile sunt conforme cu politicile contabile semnificative din 2022.

a) Moneda străină

i) Tranzacții în monedă străină

Tranzacțiile în monede străine sunt transpuse la cursul de schimb valutar la data tranzacției. Diferențele de curs valutar care decurg din transpunere sunt recunoscute în contul de profit și pierdere. Activele și pasivele non-curente care sunt evaluate în termenii costului istoric într-o monedă străină sunt transpuse utilizând cursul de schimb din data transpunerii. Diferențele de curs valutar care decurg din retratare sunt recunoscute în profit sau pierdere, cu excepția diferențelor care decurg din retratarea activelor financiare disponibile pentru vânzare, care sunt incluse în rezerva valorii corecte în capitalurile proprii.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

ii) Retratarea operațiunilor

Ratele de schimb ale principalelor valute au fost următoarele:

b) Dobândă

	Curs EURO/RON	Curs USD/RON
31 decembrie 2022	4,9474	4,6346
31 decembrie 2023	4,9746	4,4958

Veniturile și cheltuielile din dobânzi sunt înregistrate în situația rezultatului global conform principiului contabilității de angajament. Veniturile și cheltuielile din dobânzi includ valoarea amortizată liniar a oricărui discount, prima sau alte diferențe între valoarea inițială a instrumentului financiar și valoarea acestuia la maturitate. La data de 31 decembrie 2023 veniturile din dobânzi includ și partea amortizată a comisioanelor pentru servicii financiare ce sunt parte integrantă a ratei efective a dobânzii unui instrument financiar.

i) Comisioanele ce sunt parte integrantă a ratei efective a dobânzii unui instrument financiar reprezintă o compensație pentru servicii cum ar fi evaluarea situației financiare a debitorului, evaluarea și înregistrarea garanțiilor, colateralelor, și a altor contracte similare, negocierea clauzelor instrumentului financiar, elaborarea și procesarea documentelor precum și încheierea tranzacției în cazul acordării de credite, comisioane de angajament primite pentru acordarea unui credit, când este probabilă acordarea unui credit și alte sume similare.

Pentru creditele aflate în sold la data de 31 decembrie 2023 comisioanele încasate ce sunt parte integrantă a ratei efective a dobânzii (comision de analiză și întocmire dosar) sunt amânate și recunoscute ca o ajustare a veniturilor din dobânzi prin metoda ratei dobânzii efective. Partea neamortizată aferentă acestor comisioane este reflectată în sume de amortizat.

ii) Comisioanele câștigate pe măsura prestării serviciilor (comision de administrare credit). Aceste comisioane pot fi încasate în avans și recunoscute pe măsura prestării serviciilor. În rețeaua CREDITCOOP aceste comisioane se încasează lunar pe parcursul perioadelor corespunzătoare creditelor acordate clienței și sunt înregistrate în sume de amortizat și, respectiv venituri din dobânzi.

iii) Comisioane câștigate la îndeplinirea unei obligații contractuale principale (comision pentru rambursarea anticipată perceput creditelor cu dobânda fixă, comision unic pentru servicii prestate la cererea clienților). În rețeaua CREDITCOOP aceste comisioane se încasează la momentul prestării serviciului și se trec pe venituri integral la acordarea creditului.

c) Venituri și cheltuieli din comisioane

Veniturile din comisioane includ veniturile aferente serviciilor acordate terțelor părți, iar cheltuielile cu comisioanele includ cheltuielile aferente serviciilor prestate de terțe părți, în special: comisioane pentru garanții, comisioane pentru plata operațiunilor comerciale și alte cheltuieli sau venituri aferente acestora, cheltuieli de administrare a conturilor.

Venit comercial net

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Venitul comercial net cuprinde câștiguri nete, legate de operațiunile de schimb valutar, cât și de diferența de translatare.

d)Dividende

Venitul din dividende este recunoscut atunci când este stabilit dreptul de primire a venitului.

Dividendele sunt tratate ca repartizare de profit net pentru perioada în care sunt declarate și aprobate de Adunarea Generală a Acționarilor.

Venituri din dividende nu pot fi înregistrate de nici o banca din rețeaua CREDITCOOP care nu are dreptul conform reglementarilor să dețină participații la alte societăți comerciale decât la capitalul social al Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP.

Plăți efectuate pentru închiriere

Începând cu data de 01.01.2019, se aplică Standardul Internațional de Raportare Financiară 16 Contracte de leasing pentru toate contractele de leasing, cu excepția contractelor de leasing pe termen scurt (mai mic de un an) și a contractelor de leasing pentru care activul suport are o valoare mică (sub 5.000 USD).

Noul standard IFRS 16 apărut în data de 13 ianuarie 2016 înlocuiește IAS 17 – Contracte de leasing și a intrat în vigoare pentru perioadele de raportare care încep după data de 1 ianuarie 2019.

Prezentul standard prezintă principiile pentru recunoașterea, evaluarea, prezentarea și descrierea contractelor de leasing.

Băncile din cadrul rețelei au aplicat prezentul standard pentru toate contractele de leasing, inclusiv contractele de leasing pentru active aferente dreptului de utilizare din cadrul unui contract de leasing, cu anumite excepții, conform IFRS 16.

Conform noului standard, locatarii trebuie să recunoască atât activul (dreptul de folosință egal cu valoarea actuală netă a plăților minime viitoare) cât și pasivul corespunzător în bilanț.

Obiectivul IFRS 16 este de a raporta informații care reprezintă cu fidelitate tranzacțiile de leasing și oferă utilizatorilor situațiilor financiare o bază pentru a evalua valoarea, calendarul și incertitudinea fluxurilor de trezorerie generate în contractele de leasing.

Pentru a îndeplini acest obiectiv, locatarul trebuie să recunoască activele și pasivele rezultate dintr-un contract de leasing. Un locatar este obligat să recunoască un drept de utilizare care reprezintă dreptul său de a utiliza activul închiriat și un angajament de leasing care reprezintă obligația acestuia de a efectua plăți de leasing.

Scopul standardului IFRS 16 este similar cu IAS 17 cu precizarea că, acest nou Standard evaluează toate angajamentele de leasing (financiar sau operațional) ca o conferire a dreptului de folosință asupra tuturor bunurilor închiriate în schimbul unor plăți ulterioare (datorie de leasing).

Ca atare, începând cu 01.01.2019 se consideră cheltuială cu chiria numai acele plăți ale contractelor care nu se încadrează în prevederile Standardul Internațional de Raportare Financiară 16 și pentru care tratamentul contabil și fiscal rămâne același ca și până la data 31.12.2018.

În continuare, pentru contractele de leasing pe termen scurt (mai mic de un an) și contractele de leasing pentru care activul suport are o valoare mică (sub 5.000 USD) rămân valabile prevederile de mai jos:

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Plățile efectuate în baza închirierilor pentru funcționare sunt recunoscute în profit sau pierdere, pe bază liniară, pe durata închirierii. Facilitățile primite privind închirierea sunt recunoscute ca parte integrantă a cheltuielilor totale pentru închiriere, pe perioada închirierii.

Plățile minime pentru contractele de leasing, efectuate în baza leasingului financiar distribuite între cheltuielile financiare și reducerea obligației restante. Cheltuielile financiare sunt alocate pentru fiecare perioadă în decursul termenului prevăzut în contractele de leasing, pentru a produce o rată periodică constantă a dobânzii pentru soldul obligației. Plățile contingente pentru închiriere sunt contabilizate prin revizuirea plăților minime pentru închiriere, pe parcursul perioadei rămase a contractului de leasing atunci când este confirmată majorarea leasingului.

e) Cheltuieli cu impozitul pe profit curent și amânat

Cheltuielile pentru impozitul pe profit cuprind impozitul curent și amânat. Impozitul pe profit este recunoscut în situația rezultatului global cu excepția limitei în care acesta se leagă de elementele recunoscute în mod direct în capitaluri, caz în care este recunoscut în capitaluri.

Impozitul curent este impozitul așteptat, plătit pe profitul impozabil pentru anul respectiv, utilizând ratele taxei adoptate sau care este adoptată în mod susținut, la data bilanțului, și orice majorare adusă impozitului plătit în privința anilor anteriori. Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2023, rata curentă a impozitului pe profit era de 16%.

Impozitul amânat este furnizat utilizând metoda bilanțului, tratând diferențele temporare între sumele de realizare a activelor și pasivelor în scopuri de raportare financiară și sumele utilizate în scopuri de impozitare.

Impozitul amânat nu este recunoscut pentru următoarele sume temporare: recunoașterea inițială asupra profitului, recunoașterea inițială a activelor sau pasivelor într-o tranzacție care nu este o combinație de afaceri și care nu afectează contabilitatea sau profitul impozabil, și diferențele legate de investiții în subsidiare, în măsura în care probabil nu se vor inversa în viitorul previzibil.

Impozitul amânat este evaluat la ratele impozitului, care sunt așteptate a fi aplicate pentru diferențele temporare atunci când acestea sunt reversate, în baza legilor care au fost adoptate sau urmează a fi adoptate ulterior datei de raportare.

Un activ cu impozitul pe profit amânat este recunoscut doar în măsura în care este probabil ca profiturile impozabile viitoare să fie disponibile, pentru ca activul să poată fi utilizat. Activele cu impozitul pe profit amânat sunt revizuite la fiecare dată de raportare și sunt reduse în măsura în care nu mai este probabil faptul că va fi realizat beneficiul conex din impozit.

Rata impozitului utilizată pentru calcularea poziției impozitului amânat este de 16% .

Pentru creditele noi acordate începând cu 01.01.2010 comisioanele ce sunt parte integrantă a ratei efective a dobânzii au fost amânate și recunoscute ca o ajustare a veniturilor din dobânzi prin metoda ratei dobânzii efective.

La retratare, în anul 2012, pentru diferențele temporare care au apărut între baza contabilă și baza fiscală s-a calculat impozitul pe profit amânat la soldul contului “sumă de amortizat” și s-a înregistrat în creanțe privind impozitul pe profit amânat.

Lunar s-a calculat 16% la suma aferentă soldului sumei de amortizat și s-a făcut regularizarea creanței privind impozitul pe profit amânat prin înregistrarea în cheltuieli privind impozitul pe profit amânat până când întreaga sumă de amortizat s-a deferat în contul de venit.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Dacă concediile de odihnă aferente anului în curs nu au fost efectuate, atunci în luna decembrie a aceluiași an se constituie provizioane pentru suma totală a acestora inclusiv contribuțiile datorate de angajator.

Cheltuiala cu constituirea provizionului este nedeductibilă fiscal.

În cursul anului următor, la efectuarea acestora, provizionul constituit se înregistrează pe venit neimpozabil și respectiv cheltuieli cu salariile și contribuțiile aferente deductibile fiscal. Ca urmare, rezultă o diferență temporară între baza contabilă și cea fiscală.

Cu alte cuvinte la sfârșitul anului, cheltuiala aferentă provizionului constituit este nedeductibilă fiscal iar dacă concediul de odihnă ar fi fost efectuat, cheltuielile aferente acestora ar fi fost deductibile.

Ca urmare, se va calcula 16% la suma aferentă provizionului și se va înregistra în luna decembrie creanța privind impozitul pe profit amânat.

Dacă în cursul unei luni s-au efectuat concedii de odihnă pentru care au fost constituite provizioane în anul anterior după utilizarea provizionului se va calcula 16 % la soldul contului „ Provizioane pentru beneficii ale angajaților sub forma absențelor compensate pe termen scurt „ și se face regularizarea impozitului pe profit amânat prin cheltuiala privind impozitul pe profit amânat.

La închiderea unui punct de lucru cheltuielile efectuate sunt deductibile fiscal iar cheltuiala aferentă provizionului constituit pentru restructurare este nedeductibilă fiscal rezultând o diferență între baza contabilă și cea fiscală.

Ca urmare se va calcula 16% la suma aferentă provizionului constituit și se va înregistra creanța privind impozitul pe profit amânat.

La utilizarea provizionului pentru restructurare se va face regularizarea privind impozitul pe profit amânat prin cont de cheltuiala privind impozitul pe profit amânat.

Pentru tranzacțiile și alte evenimente recunoscute direct în capitalul propriu, orice efecte fiscale aferente vor fi, de asemenea, recunoscute direct în capitalul propriu.

Având în vedere diferențele care apar între baza contabilă și cea fiscală, la retratare s-a înregistrat datorie privind impozitul pe profit amânat aplicându-se cota de impozitare la soldul rezervelor din reevaluare (diferența dintre valoarea reevaluată și suma rămasă de amortizat aferentă contului inițial al imobilizării).

Datoria privind impozitul pe profit amânat aferentă surplusului total din reevaluare a fost recunoscută într-un cont dedicat în capitaluri.

Începând cu data de 01.01.2018, în conformitate cu prevederile ordonanței de urgență OUG nr.79 din 2017 o parte din băncile cooperatiste din rețeaua CREDITCOOP au trecut din punct de vedere fiscal la statutul de microîntreprinderi.

Rata impozitului pe venitul microîntreprinderilor este 1% și se aplică la total venituri din care se scad o parte care nu reprezintă contraprestația livrării de bunuri și servicii cum ar fi: venituri din despăgubiri, venituri din ajustări pentru pierderi așteptate aferente cheltuielilor nedeductibile, venituri din diferențe de curs valutar etc.

(f)Active și pasive financiare

i.Clasificare

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Prin trecerea la aplicarea IFRS 9 începând cu 01 ianuarie 2018, rețeaua CREDITCOOP clasifica activele financiare în funcție de categoriile recunoscute de acest standard, respectiv:

- a.Active evaluate la cost amortizat;
- b.Active evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global;
- c.Active evaluate la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere.

În anul 2023, având în vedere faptul că băncile din rețeaua CREDITCOOP dețin numai active financiare în cadrul unui model de afaceri al cărui obiectiv este de a deține aceste active financiare în vederea colectării de fluxuri de trezorerie contractuale precum și faptul că termenele contractuale ale activelor financiare dau naștere la fluxuri de trezorerie care sunt exclusiv pentru plăți ale principalului și ale dobânzii aferente valorii principalului datorat, acestea au procedat la clasificarea activelor la cost amortizat.

De asemenea și în ceea ce privește datoriile financiare, în anul 2023, având în vedere faptul că multe dintre cerințele cuprinse în IAS 39 au fost preluate în IFRS 9, băncile din rețeaua CREDITCOOP au clasificat datoriile financiare la cost amortizat.

Evaluarea categoriilor de active financiare conform IFRS 9 - valoare contabilă

Active financiare	Categoria	Sold 31.12.2022	Sold 31.12.2023
Numerar și echivalente numerar	cost amortizat	313.609.202	321.178.422
Plasamente la bănci	cost amortizat	0	0
Credite acordate clienților	cost amortizat	1.133.004.888	1.216.669.232
Titluri de datorie	cost amortizat	36.877.437	37.628.292
Alte active financiare	cost amortizat	2.065.421	3.304.664
Total		1.485.556.948	1.578.780.610

ii. Recunoaștere

Rețeaua CREDITCOOP recunoaște inițial creditele și avansurile, depozitele, la data la care sunt create. Toate celelalte active și pasive financiare (inclusiv activele și pasivele destinate la valoarea justă prin profit sau pierdere) sunt recunoscute inițial la data comercializării, dată la care rețeaua CREDITCOOP devine parte la prevederile contractuale ale instrumentului.

iii. Eliminarea din evidențe a unui activ financiar

În conformitate cu principiile din IFRS 9 „Instrumente financiare” organizațiile cooperatiste de credit pot realiza operațiuni de scoatere din bilanț a unui activ financiar nerecuperabil. Criteriile de încadrare a activelor financiare în active nerecuperabile sunt definite în *Procedura privind operațiunile de reducere directă a activelor financiare sau derecunoașterea valorii activelor financiare nerecuperabile aplicabilă în rețeaua CREDITCOOP*

I.Creditul este acordat de organizația cooperatistă de credit unei entități nefinanciare pentru care

*s-a dipus, prin hotărâre judecătorească, intrarea în procedura simplificată de insolvență sau în procedura falimentului,

*instituția de credit a deschis procedura de faliment,

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

*debitorul a solicitat deschiderea procedurii de faliment.

II. Creditul îndeplinește toate criteriile de mai jos:

*a fost declarată scadența anticipată;

*a fost declanșată executarea silită;

*au fost epuizate toate posibilitățile de recuperare a creanțelor băncii. În acest sens, în cadrul procesului de executare silită se va urmări dacă:

*după o perioadă de minim 12 luni de la demararea procedurii de executare silită, sumele anualizate aferente încasărilor din ultimele 6 luni nu conduc la reducerea principalului sau a expunerii cu mai mult de 5% (analiza se va efectua lunar), sau;

*executorul judecătoresc a eliberat un înscris prin care se confirmă imposibilitatea/încetarea executării silită.

III. În categoria creanțelor nerecuperabile se încadrează pagubele cu plângere penală care îndeplinesc următoarele două condiții:

a. vechimea de la data constatării fraudei este de cel puțin 5 ani;

b. sunt constituite ajustări pentru pierderi așteptate în cuantum de 100%;

IV. În categoria creanțelor nerecuperabile se încadrează și comisioanele de administrare cont curent depreciate fără șanse de recuperare pentru care se constituie ajustări pentru pierderi așteptate în cuantum de 100%;

V. Există informații că atât titularul cât și eventualii coplătitori/giranți/fideiusori au decedat (chiar dacă nu s-a declanșat procedura de executare silită).

Operațiunea de scoatere din bilanț se poate realiza prin:

a) Reducerea directă a activului financiar, și înregistrarea respectivelor creanțe în afara bilanțului (write off). Aceste operațiuni se vor realiza pentru activele organizațiilor cooperatiste de credit la care nu mai există așteptări rezonabile de recuperare, iar urmărirea acestora se face în continuare în afara bilanțului;

sau

b) Reducerea directă a activului financiar, fără a fi înregistrat în afara bilanțului. În acest caz derecunoașterea poate fi parțială sau totală, în funcție de decizia persoanelor responsabile din cadrul organizației cooperatiste de credit de a renunța în totalitate sau la o parte din drepturile de colectare a fluxurilor de trezorerie.

iv. Compensarea

Reteaua CREDITCOOP are dreptul legal de a compensa activele și pasivele intercooperatiste.

Venitul și cheltuielile sunt prezentate pe bază netă, doar atunci când este permis de standardele contabile, sau pentru câștigurile și pierderile care rezultă dintr-un grup de tranzacții similare, de genul activității comerciale.

v. Evaluarea costului amortizat

Costul amortizat al unui activ sau pasiv financiar obținut prin retratare, este valoarea la care activul sau pasivul financiar este evaluat în momentul recunoașterii inițiale, minus rambursările de principal, plus sau minus amortizarea cumulată, utilizând metoda dobânzii efective.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

vi. Evaluarea valorii juste

Stabilirea valorilor juste ale activelor financiare și pasivelor financiare se bazează pe prețurile cotate ale pieței sau cotațiile prețului dealer-ului pentru instrumente financiare comercializate în piețe active. Pentru toate celelalte instrumente financiare, valoarea justă este stabilită prin utilizarea tehnicilor de evaluare. Tehnicile de evaluare includ tehnicile privind valoarea actuală netă, metoda fluxului de numerar redus, compararea cu instrumente similare pentru care există prețuri observabile ale pieței și modele de evaluare.

În cazul în care sunt utilizate tehnici privind fluxul de numerar, fluxurile viitoare, estimate, de numerar se bazează pe cele mai bune estimări ale conducerii și rata de discount este o rată legată de piață la data bilanțului pentru un instrument cu termeni și condiții similare. În cazul în care sunt utilizate modele de evaluare, intrările se bazează pe evaluări legate de piață, de la data bilanțului. Dacă valoarea justă nu poate fi estimată în mod sigur, instrumentele necotate privind dividendele, care nu au un preț de piață cotelat într-o piață activă, sunt evaluate la cost și testate periodic pentru depreciere. Rețeaua CREDITCOOP nu dispune de active și pasive financiare ale caror valori juste se bazează pe prețurile cotate ale pieței.

vii. Identificarea și evaluarea amortizării

Activele recunoscute la cost amortizat

Activele sunt recunoscute la cost amortizat dacă sunt îndeplinite ambele condiții de mai jos:

- activul financiar este deținut în cadrul unui model de afaceri al căror obiectiv este de a deține activele financiare pentru a colecta fluxurile de trezorerie contractuale și
- termenii contractuali ai activului financiar generează, la anumite date fluxuri de trezorerie care sunt exclusiv plăți ale principalului și ale dobânzii aferente valorii principalului datorat.

(g) Numerar și echivalente de numerar

Casa și disponibilitățile la băncile centrale includ numerarul efectiv și conturile curente la Banca Natională a României. Pentru întocmirea situației fluxurilor de numerar, numerarul și elementele asimilate numerarului includ solduri care au scadența inițială mai mică sau egală cu 90 de zile cuprinzând: numerarul și soldurile conturilor curente la Banca Natională a României, numerar la alte bănci precum și depozite la bănci și efecte publice și valori asimilate.

(h) Active și pasive comerciale

Activele și pasivele comerciale sunt acele active și pasive pe care Rețeaua CREDITCOOP le achiziționează sau le deține în primul rând în scopul vânzării sau re-achiziționării în termenul apropiat, sau le deține ca parte a portofoliului care este administrat împreună cu profitul pe termen scurt sau asumarea poziției.

Activele și pasivele comerciale sunt recunoscute inițial și evaluate ulterior la valoarea reală din situația poziției financiare cu costurile de tranzacție luate în mod direct pentru profit sau pierdere. Toate modificările efectuate asupra valorii reale sunt recunoscute ca parte a venitului comercial net în situația rezultatului global. Activele și pasivele comerciale nu sunt reclasificate ca urmare a recunoașterii lor inițiale.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

(i) Derivative deținute în scopul administrării riscului

Derivativele deținute în scopul administrării riscului includ toate activele și pasivele derivative, care nu sunt clasificate drept active sau pasive comerciale.

Derivativele deținute în scopul administrării riscului sunt recunoscute inițial la valoarea justă. După recunoașterea lor inițială, derivativele sunt evaluate ulterior la valorile lor juste fără nici o reducere pentru costuri de tranzacții, care urmează a fi suportate pentru vânzare sau dispunere. Modificările în valoarea justă a respectivelor instrumente sunt recunoscute imediat în profit sau pierdere, drept componentă a câștigului la cursul valutar net.

Derivativele pot fi incluse în alt acord contractual („contract de bază”). Conturile Băncii pentru derivative au fost incluse separat de contractul de baza, atunci când contractul de baza nu este efectuat de sine stătător la valoarea justă prin profit sau pierdere, și caracteristicile derivativului inclus nu se referă clar și îndeaproape la contractul de baza.

În rețeaua CREDITCOOP nu se derulează astfel de operațiuni.

(j) Credite și avansuri

Creditele și avansurile sunt active financiare ne-derivate cu plăți fixe sau determinabile, care nu sunt cotate într-o piață activă și pe care Reteaua CREDITCOOP nu intenționează să le vândă imediat sau în termen apropiat. Creditele și avansurile sunt evaluate inițial la valoarea justă plus costurile directe, incrementale ale tranzacției, și evaluate ulterior la costul lor amortizat utilizând metoda dobânzii efective.

(k) Investițiile imobiliare

În conformitate cu IAS 40 investiții imobiliare tratează acele bunuri (terenuri și clădiri) deținute ca investiție și nu pentru a fi utilizate în scopul derulării activității entității.

Investițiile imobiliare sunt proprietăți: terenuri, clădiri sau părți din clădiri deținute de către proprietar cu scopul de a obține câștiguri ca urmare a închirerii .

În rețeaua CREDITCOOP, investițiile imobiliare respectiv construcțiile închiriate sunt evaluate la cost.

Investițiile imobiliare sunt derecunoscute fie când sunt cedate, fie când investiția imobiliară respectivă este definitiv retrasă din folosință și nu se mai așteaptă beneficii economice viitoare din cedarea ei. Câștigurile sau pierderile apărute din cedarea sau casarea investițiilor imobiliare sunt recunoscute în situația rezultatului global în anul casării sau cedării.

Transferurile către investiții imobiliare vor fi făcute atunci, și numai atunci, când există o modificare a utilizării, evidențiată de încetarea utilizării de către proprietar, începerea unui leasing operațional cu o altă parte sau încheierea procesului de construire sau dezvoltare.

Transferurile de la investițiile imobiliare se fac atunci, și numai atunci, când există o modificare a utilizării, evidențiată de începerea utilizării de către proprietar sau începerea procesului de dezvoltare în perspectiva vânzării.

Transferurile între investiții imobiliare și imobilizări corporale nu modifică valoarea contabilă netă a proprietății transferate și nu modifică costul proprietății pentru scopuri de evaluare sau prezentare a informațiilor.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Surplusul din reevaluare existent la data transferului este înregistrat în rezultatul reportat pe măsura ce activul este folosit .

Valoarea surplusului din reevaluare transferat este diferența dintre amortizarea calculată pe baza valorii contabile reevaluate înainte de transfer și valoarea amortizării calculate pe baza costului inițial al activului.

Transferurile din surplusurile din reevaluare în rezultatul reportat nu se efectuează prin contul de profit și pierdere.

(I) Imobilizări corporale

i) Recunoaștere

Clasificarea ca *imobilizare corporala*

Conform IAS 16 paragraful 6, imobilizările corporale sunt elemente corporale care:

* sunt deținute în vederea utilizării pentru producerea sau prestarea de bunuri sau servicii, pentru a fi închiriate terților sau pentru a fi folosite în scopuri administrative;

* și se preconizează a fi utilizate pe parcursul mai multor perioade.

Prin urmare, toate elementele achiziționate care îndeplinesc cele două criterii de mai sus vor fi clasificate ca și imobilizări corporale.

Aplicând principiul materialității conform IFRS și având în vedere articolul 28, punctul 21 din Normele de aplicare a Codului Fiscal unde se menționează că în cazul unei imobilizări corporale care la data intrării în patrimoniu are o valoare fiscală mai mică decât limita stabilită prin hotărâre a Guvernului, se poate opta pentru deducerea cheltuielilor aferente imobilizării sau pentru recuperarea acestor cheltuieli prin deduceri de amortizare, bancile cooperatiste din cadrul rețelei CREDITCOOP au următoarele înregistrări în contabilitate:

-în cazul în care este achiziționat un singur element care îndeplinește cele două criterii de mai sus dar care are o valoare mai mică sau egală cu 1.800 lei să fie recunoscut ca și cheltuială a perioadei, în contul de profit sau pierdere și nu ca imobilizare corporală;

-în cazul în care este achiziționat un singur element, de exemplu, un calculator, o microcentrală sau orice fel de echipament a cărei valoare de achiziție este mai mare de 1800 lei și mai mică decât 2500 lei se va înregistra ca mijloc fix și se va amortiza pe durata normată de viață (pentru calculator perioada de amortizare se va desfășura pe 3 ani , pentru microcentrale perioada de amortizare se va desfășura pe 8 ani etc);

-în cazul în care sunt achiziționate mai multe elemente de același fel, de la unul sau mai mulți furnizori în aceeași lună a căror valoare individuală este mai mică decât pragul de 2.500 lei dar a căror valoare cumulată depășește 2.500 lei, atunci acestea vor fi recunoscute ca și imobilizări corporale și vor fi amortizate pe durata utilă de viață pe care sunt amortizate alte elemente de același fel .

Recunoașterea inițială

Costul include cheltuieli care sunt atribuite în mod direct achiziției activului.

În costul unei imobilizări corporale este inclus prețul de cumpărare, inclusiv taxele vamale și taxele de cumpărare nerambursabile (cum ar fi taxa pe valoarea adăugată), după deducerea reducerilor comerciale și a rabaturilor.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Costul activelor construite în regie proprie sau pe baza unui contract de antrepriză generală include costul materialelor și muncii directe, orice alte costuri atribuibile în mod direct aducerii activului la starea de funcționare pentru utilizarea sa intenționată, și costurile de dezmembrare și îndepărtare a elementelor și de restaurare a locului în care sunt amplasate.

În costul activelor (clădiri, etc) construite pe baza unui contract de antrepriză generală se cuprind toate costurile aferente achizițiilor efectuate cu construirea activului inclusiv TVA, în condițiile în care aceasta poate fi inclusă în categoria taxelor de cumparare nerambursabile precum și costurile de dezmembrare și îndepărtare a elementelor și de restaurare a locului în care urmează a fi amplasate.

Atunci când părți dintr-un element de imobilizări corporale au durate diferite de viață, ele sunt contabilizate ca elemente separate (componente majore) de imobilizări corporale.

Evaluare

Banca evaluează imobilizările corporale după cum urmează:

- aplicand **modelul reevaluării** - în cazul imobilizărilor din categoria Clădiri, terenuri, construcții
- aplicând **modelul costului** – în cazul tuturor celorlalte imobilizări corporale

Modelul costului

Elementele de imobilizări corporale încadrate în această categorie sunt evaluate conform IAS16 la cost minus amortizarea acumulată și deprecierea acumulată.

Costuri ulterioare

Costul de înlocuire al părții dintr-un element de imobilizări corporale este recunoscut în realizarea sumei elementului, dacă este probabil ca beneficiile economice viitoare să fie incluse în partea aferentă Bancii și costul acestora poate fi evaluat în mod cert. Costurile curente de întreținere a imobilizărilor corporale sunt recunoscute în profit sau pierdere pe măsură ce sunt realizate.

Modelul reevaluării

Evaluarea după recunoaștere a imobilizărilor corporale încadrate în această categorie se face folosind modelul reevaluării în conformitate cu prevederile IAS 16 „Imobilizări corporale”.

Bancile cooperatiste din rețeaua CREDITCOOP fac reevaluarea cladirilor si terenurilor o dată la 3 ani. Prima oară reevaluarea s-a efectuat în anul 2005 si în continuare în anii 2008, 2011, 2014, 2017, 2020 și 2023.

Amortizare

Amortizarea este recunoscută în profit sau pierdere, prin metoda linară pe duratele utile de viață estimate ale fiecărei părți dintr-un element de imobilizări corporale. Bunurile închiriate sunt amortizate pe cea mai scurtă perioadă dintre perioada de închiriere și durata utilă de viață. Terenurile nu sunt depreciate.

Duratele utile de viață estimate pentru anul curent sunt:

Clădiri	50 ani
Modernizari ale bunurilor detinute	10 ani
Mobilă și echipament	15 ani
Calculatoare și periferice	3 ani
Firma luminoasa	3 ani
Masina bandat	4 ani

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Masina de numarat bancnote	3 ani
Sisteme antiefracție	10 ani
Case de bani metalice si seifuri	20 ani
Autovehicule	5 ani

Evaluarea după recunoștere a imobilizărilor corporale se face folosind modelul reevaluării în conformitate cu prevederile IAS 16 „Imobilizări corporale”.

Imobilizările corporale sunt evaluate la valoare justă la data reevaluării după cum urmează:

- dacă un element de natură imobilizărilor corporale este reevaluat, atunci trebuie reevaluată întreaga clasă de imobilizări corporale careia îi aparține activul în cauză;
- activele trebuie reevaluate cu regularitate astfel încât valoarea contabilă să nu difere în mod semnificativ de valoarea justă.

Clasa de terenuri și construcții reprezintă o grupare de active de aceeași natură și cu utilizări similare pentru o bancă cooperatistă.

- valoarea justă este suma la care poate fi tranzacționat un activ sau decontată o datorie, de bună voie între părți aflate în cunoștință de cauză în cadrul unei tranzacții în care prețul este determinat obiectiv. În cazul clădirilor și terenurilor valoarea justă este de obicei valoarea lor de piață. Aceasta valoare este determinată pe baza unor evaluări efectuate de regulă, de evaluatori autorizați.
- pentru clădiri, care sunt reevaluate la valoarea lor de piață, se folosește reevaluarea la valoare netă adică amortizarea este eliminată din valoarea contabilă brută a activului iar valoarea netă este recalculată la valoarea reevaluată a activului.

Referitor la profiturile și pierderile din reevaluare, ajustările făcute la valoarea contabilă sunt tratate după cum urmează:

- creșterile sunt creditate direct în capitalurile proprii, la surplusul din reevaluare. O reluare a unei pierderi anterioare pentru același activ este preluată în situația rezultatului global. Astfel în cazul în care valoarea contabilă a unui activ este majorată ca urmare a unei reevaluări, această majorare trebuie înregistrată direct în creditul contului de capitaluri proprii „Rezerve din reevaluare”. Cu toate acestea, majorarea constatată din reevaluare trebuie recunoscută cu venit în măsura în care aceasta compensează o scădere din reevaluarea aceluiași activ recunoscută anterior ca o cheltuială.

- scăderile trebuie recunoscute (debitate) în situația rezultatului global. O reluare a unui profit înregistrat anterior în capitalurile proprii poate fi debitată în capitalurile proprii.

Astfel în cazul în care valoarea contabilă a unui activ este diminuată ca rezultat al unei reevaluări, această diminuare trebuie recunoscută ca o cheltuială. Cu toate acestea, o diminuare rezultată din reevaluare trebuie scăzută direct din surplusul din reevaluare corespunzător aceluiași activ, în măsura în care diminuarea nu depășește valoarea înregistrată anterior ca surplus din reevaluare.

Surplusul din reevaluare este transferat în rezultatul reportat pe măsura ce activul este folosit. Valoarea surplusului din reevaluare transferat este diferența dintre amortizarea calculată pe baza valorii contabile reevaluate și valoarea amortizării calculate pe baza costului inițial al activului.

Transferurile din surplusurile din reevaluare în rezultatul reportat nu se efectuează prin situația rezultatului global.

Când activul este derecunoscut surplusul din reevaluare inclus în capitalurile proprii este transferat în totalitate în rezultatul reportat.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

(m) Imobilizări necorporale

Reteaua CREDITCOOP utilizează software-ul dezvoltat intern de către Banca Centrală Cooperatistă. Licențele achiziționate de către banca sunt amortizate pe durata specificată în contract.

În situația în care, în contractul de achiziție sau factura de cumpărare nu se specifică durata utilă de viață, licențele se vor amortiza liniar pe durata stabilită de Comisia Tehnică Internă.

(n) Deprecierea activelor non-financiare

Valorile contabile ale activelor non-financiare ale rețelei CREDITCOOP, altele decât activele privind impozitul amânat, sunt revizuite la fiecare dată de raportare pentru a determina dacă există vreun indiciu de depreciere. Dacă orice astfel de indice există, atunci valoarea recuperabilă a activului este estimată.

O pierdere din depreciere este recunoscută în cazul în care valoarea contabilă a unui activ depășește valoarea recuperabilă.

Pierderile din depreciere recunoscute în perioadele anterioare sunt evaluate la fiecare dată de raportare pentru orice indiciu care arată că pierderea a scăzut sau nu mai există. O pierdere din depreciere este reversată dacă a existat o modificare în estimările folosite pentru a determina suma recuperabilă. O pierdere din depreciere este reversată doar în măsura în care valoarea contabilă a activului nu depășește valoarea contabilă care ar fi fost determinată, netul amortizării, sau amortizarea, în cazul în care nici o pierdere din depreciere nu a fost recunoscută. La 31 decembrie 2023 nu s-a constatat deprecierea activelor non-financiare.

(o) Depozite, titluri de creanțe emise și creditele subordonate

Depozitele, titlurile de creanțe emise și pasivele subordonate sunt sursele rețelei CREDITCOOP finanțare a datoriei.

Reteaua CREDITCOOP clasifică instrumentele de capital drept instrumente financiare sau instrumente de capital propriu în conformitate cu termenii contractuali ai instrumentului.

Depozitele clienților sunt recunoscute la cost.

În rețeaua CREDITCOOP nu se derulează operațiuni aferente titlurilor de creanțe emise și pasive subordonate.

(p) Provizioane și ajustări pentru pierderi așteptate

Prin adoptarea IFRS 9 s-a schimbat fundamental metoda de evaluare a deprecierei activelor financiare, prin înlocuirea abordării IAS 39 bazate pe ajustări pentru pierderile deja constatate ca fiind produse, prin ajustări pentru pierderi viitoare așteptate.

Conform principiilor IFRS 9, ajustările pentru pierderile preconizate sunt clasificate astfel:

- pierderi așteptate pe întreaga durată de viață a activului, dacă nivelul de risc al acestuia a crescut semnificativ de la recunoașterea inițială;
- pierderi așteptate pe următoarele 12 luni, dacă riscul de credit nu a crescut semnificativ.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Ajustări pentru pierderile așteptate calculate conform IFRS9

	Ajustări pierderi așteptate IFRS9	Ajustări pierderi așteptate IFRS9
Active financiare	Sold 31.12.2022	Sold 31.12.2023
Numerar și echivalente numerar	(98)	(116)
Plasamente la bănci	0	0
Credite acordate clienților	(16.116.496)	(17.694.832)
Titluri de datorie	(4.979)	(5.081)
Alte active	(2.206.524)	(1.095.531)
Total	(18.328.097)	(18.795.559)

Băncile din rețeaua CREDITCOOP înregistrează provizioane pentru următoarele situații:

- angajamente de creditare, garanții financiare și alte angajamente date;
- litigii;
- risc operațional;
- alte provizioane (concedii salariați)

(q)Garanții financiare

Activele privind garanțiile financiare sunt contracte prin care o bancă cooperatistă din cadrul rețelei CREDITCOOP se angajează să efectueze anumite plăți pentru a rambursa titularului o pierdere suportată, deoarece un anumit debitor nu efectuează plata la scadență, în conformitate cu termenii unui instrument de debitare.

Pasivele privind garanțiile financiare sunt recunoscute inițial la valoarea lor justă, și valoarea justă inițială este amortizată pe durata de viață a garanției financiare în funcție de valoarea activului garantat și a procentului de garantare.

Litigiile și închiderea unor puncte de lucru ale rețelei CREDITCOOP

În conformitate cu IAS 37 "Provizioane datorii și active contingente" dacă rețeaua este pârâtă într-un proces, aceasta este obligată să calculeze probabilitatea de pierdere și să înregistreze "Provizioane pentru litigii". Această sumă este actualizată ori de câte ori este nevoie. La finalizarea procesului, dacă rețeaua este obligată să plătească despăgubiri, atunci este utilizat provizionul iar suma înregistrată ca o cheltuială cu "Despăgubiri amenzi penalități".

Dacă Consiliul de Administrație hotărăște închiderea unui punct de lucru din considerente de eficiență, banca cooperatistă afiliată rețelei CREDITCOOP este obligată să înregistreze provizion cu suma aferentă plăților estimate a fi făcute de bancă cu această ocazie (despăgubiri la contractele de închiriere, transport active fixe etc.).

(r) Beneficiile angajaților

a.Beneficiile pe termen scurt

Beneficiile pe termen scurt ale angajaților sunt evaluate pe o bază neactualizată și sunt considerate cheltuieli ale perioadei în care serviciul a fost furnizat.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Beneficiile pe termen scurt ale angajaților includ salarii, bonusuri și contribuții la asigurările sociale. Beneficiile pe termen scurt ale angajaților sunt recunoscute drept cheltuieli atunci când sunt prestate serviciile. Un provizion este recunoscut pentru valoarea care se așteaptă să fie plătită ca bonus în numerar în cazul în care banca are o obligație legală sau implicită de a plăti această sumă, ca rezultat al unui serviciu furnizat în trecut de către angajat și obligația poate fi estimată în mod obiectiv.

Concediile de odihna neefectuate, respectiv costul absentelor compensate acumulate, sunt înregistrate în cursul exerciului financiar ca provizioane pentru beneficii ale angajaților sub forma absentelor compensate pe termen scurt.

În momentul recunoșterii acestora ca datorii fata de angajați, valoarea provizioanelor va fi reluată prin conturile de venituri corespunzătoare.

b. Planurile de contribuții definite

Obligațiile pentru contribuțiile la planurile de pensii cu contribuții definite sunt recunoscute ca o cheltuială în profit sau pierdere atunci când sunt scadente.

Reteaua CREDITCOOP face plăți la bugetul statului român, în numele angajaților săi pentru asigurări sociale de sanatate și contribuția asiguratorie de munca.

Toți angajații rețelei CREDITCOOP sunt obligați prin lege să facă contribuții definite (incluse în contribuțiile la asigurările sociale) la planul de pensii al statului român (un plan de contribuții definit de stat). Toate contribuțiile relevante la planul de pensii al statului român sunt recunoscute ca o cheltuială în contul de profit și pierdere. Reteaua CREDITCOOP nu mai are nici o altă obligație suplimentară.

Reteaua CREDITCOOP nu operează nici un plan de pensii independent și, în consecință, nu are nici o obligație în ceea ce privește pensiile.

c. Planurile de beneficii definite

Reteaua CREDITCOOP nu operează nici un plan de beneficii definit, și nu are așadar obligații privind contribuțiile la vreun astfel de plan.

d. Alte beneficii ale angajaților pe termen lung

Obligația netă a rețelei CREDITCOOP în ceea ce privește beneficiile angajaților pe termen lung, altele decât planurile de pensii, este valoarea beneficiilor viitoare pe care angajații le-au câștigat în schimbul serviciului lor în perioada curentă și în perioadele anterioare. Pe baza contractului colectiv de muncă, Reteaua CREDITCOOP nu are obligația contractuală de a plăti un beneficiu pe termen lung calculat ținând seama de un serviciu trecut.

(s) Raportarea pe segmente

Reteaua CREDITCOOP a efectuat tranzacții bancare în 2023 numai pe piața românească. Conducerea consideră că riscurile inerente și beneficiile specifice activității bancare nu sunt semnificativ diferite între categoriile de clienți precum și între diferitele regiuni geografice și, prin urmare nu consideră ca fiind necesară identificarea unor segmente separate de raportare.

(t) Standarde, interpretări și modificări ale Standardelor Internaționale de Raportare Financiară

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

A. Standarde care au fost adoptate de Uniunea Europeană:

a) **Standardul Internațional de Raportare Financiară 17 "Contracte de asigurare" și amendamentul la Standardul Internațional de raportare financiară 17 „Contracte de asigurare” (Regulamentul 2021/2036/19.11.2021).**

La 18.5.2017, Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate a emis IFRS 17 care înlocuiește IFRS 4 "Contracte de asigurare". Spre deosebire de IFRS 4, noul standard introduce o metodologie consecventă pentru contabilizarea contractelor de asigurare. Principiile esențiale din IFRS 17 sunt următoarele:

O entitate:

- identifică un contract de asigurare ca fiind un contract conform căruia entitatea acceptă un risc de asigurare semnificativ de la cealaltă parte (detinatorul politei de asigurare), convenind să îl despăgubească pe detinatorul politei de asigurare dacă un eveniment viitor incert specificat are un efect nefavorabil asupra acestuia din urmă;

- separă instrumentele derivate încorporate specificate, componentele investitoriale distincte și obligațiile de executare distincte din contractele de asigurare;

- împarte contractele în grupuri pe care le va recunoaște și le va măsura;

- recunoaște și măsura grupuri de contracte de asigurare la:

- i. o valoare actualizată ajustată la risc a fluxurilor viitoare de trezorerie (fluxuri de numerar realizabile) care include toate informațiile disponibile despre fluxurile de numerar realizabile în concordanță cu informațiile observabile de pe piață; și

- ii. o sumă reprezentând profitul nerealizat aferent grupului de contracte (marja contractuală a serviciului);

- recunoaște profitul dintr-un grup de contracte pe parcursul perioadei pentru care entitatea oferă asigurare și pe măsura ce entitatea este eliberată de risc. Dacă un grup de contracte este sau devine generator de pierderi, entitatea recunoaște imediat pierderea.

- prezintă separat veniturile din asigurări, cheltuielile cu serviciile de asigurare, și veniturile și cheltuielile aferente componentei investitoriale; și

- prezintă informații care să permită utilizatorilor situațiilor financiare să evalueze efectul pe care contractele din domeniul de aplicare al IFRS 17 îl au asupra situației financiare, performanței financiare și fluxurilor de numerar ale unei entități.

La 25.6.2020, Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate a emis un amendament la IFRS 17, care vizează facilitarea implementării standardului și ușurează entităților explicarea performanței lor financiare. În plus, odată cu această modificare, data intrării în vigoare a standardului a fost amânata pentru 1.1.2023.

În final, se remarcă faptul că, în conformitate cu Regulamentul Uniunii Europene care a adoptat standardul de mai sus, o entitate poate alege să nu aplice paragraful 22 din standard, conform căruia o entitate trebuie să nu includă în același grup contracte emise la mai mult de un an distanță, în:

(a) grupuri de contracte de asigurare cu caracteristici de participare directă și grupuri de contracte de investiții cu caracteristici de participare discreționară și cu fluxuri de numerar care afectează sau sunt afectate de fluxurile de numerar către asigurații altor contracte;

(b) grupuri de contracte de asigurare care sunt gestionate pe generații de contracte și care îndeplinesc condițiile prevăzute la Articolul 77b din Directiva 2009/138/CE și care au fost aprobate de autoritățile de supraveghere pentru aplicarea primei de echilibrare.

IFRS 17 nu se aplică situațiilor financiare ale Bancii.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

b) Amendament la Standardul Internațional de raportare financiară 17 „Contracte de asigurare”: Aplicarea inițială a IFRS 17 și IFRS 9 – Informații comparative (Regulamentul 2022/1491/8.9.2022).

La 9.12.2021, Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate a emis o modificare la IFRS 17 conform căreia, la aplicarea inițială a IFRS 17, li se permite entităților să clasifice activele financiare pentru perioada comparativă într-un mod care să fie aliniat cu cel în care entitatea le-ar clasifica în tranziția la IFRS 9. Amendamentul specifică modul în care se aplică această opțiune în funcție de situația entității, respectiv dacă aplică IFRS 9 pentru prima dată concomitent cu IFRS 17 sau dacă l-a aplicat deja într-o perioadă anterioară.

Standardul de mai sus nu se aplică situațiilor financiare ale Rețelei.

c) Amendament la Standardul Internațional de Contabilitate 1 “Prezentarea situațiilor financiare”: Prezentarea politicilor contabile (Regulamentul 2022/357/2.3.2022).

La 12.2.2021, Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate a emis un amendament la IAS 1, prin care a clarificat faptul că:

- O entitate trebuie să prezinte informații semnificative privind politica contabilă. Informațiile privind politica contabilă sunt semnificative dacă, atunci când sunt luate în considerare împreună cu alte informații incluse în situațiile financiare ale unei entități, se poate preconiza în mod rezonabil că vor influența deciziile pe care le iau principalii utilizatori ai situațiilor financiare.

- Informațiile privind politica contabilă care se referă la tranzacții ne semnificative sunt imateriale și nu necesită a fi prezentate. Informațiile privind politica contabilă pot fi totuși semnificative datorită naturii tranzacțiilor la care se referă, chiar dacă sumele sunt ne semnificative. Cu toate acestea, nu toate informațiile privind politicile contabile referitoare la tranzacții semnificative și alte evenimente sunt în sine semnificative.

- Informațiile privind politica contabilă sunt semnificative dacă utilizatorii situațiilor financiare ale unei entități ar avea nevoie de ele ca să înțeleagă alte informații materiale din situațiile financiare.

- Informațiile privind politica contabilă care se concentrează pe modul de aplicare a unei politici contabile de către o entitate sunt mai utile pentru utilizatorii situațiilor financiare decât informațiile standardizate sau informațiile care rezumă doar cerințele standardelor IFRS.

- Dacă o entitate prezintă informații ne semnificative privind politica contabilă, acestea nu ar trebui să eclipseze informații de politica contabilă materiale.

Amendamentul de mai sus a fost luat în considerare în situațiile financiare ale Rețelei.

c) Amendament la Standardul Internațional de Contabilitate 8 „Politici contabile, modificări ale estimărilor contabile și erori”: Definiția estimărilor contabile (Regulamentul 2022/357/2.3.2022).

La 12.2.2021, Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate a emis un amendament la IAS 8 prin care:

- A definit estimările contabile ca valori monetare în situațiile financiare care fac obiectul unor incertitudini în măsurare.

- A clarificat faptul că o politică contabilă poate necesita ca elemente din situațiile financiare să fie evaluate într-un mod care implică incertitudine în măsurare. Într-un asemenea caz, o entitate realizează o estimare contabilă. Elaborarea de estimări contabile implică utilizarea judecăților și ipotezelor.

- O entitate utilizează tehnici de măsurare și date de intrare pentru a dezvolta o estimare contabilă.

- O entitate ar putea fi nevoită să schimbe o estimare contabilă. Prin natura sa, o modificare a unei estimări contabile nu se referă la perioade anterioare și nu reprezintă corectarea unei erori. O modificare a unei date de intrare sau o modificare a unei tehnici de măsurare sunt modificări ale estimărilor contabile, cu excepția cazului în care rezultă din corectarea unor erori din perioada anterioară.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Adoptarea amendamentului de mai sus nu a avut niciun impact asupra situațiilor financiare ale Rețelei.

d) Amendament la Standardul Internațional de Contabilitate 12 „Impozitul pe profit”:

Impozit amanat aferent activelor și datoriilor care decurg dintr-o singură tranzacție

(Regulamentul 2022/1392/11.8.2022).

La 7.5.2021, Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate a emis o modificare la IAS 12 prin care a restrâns domeniul de aplicare al excepției la recunoaștere conform careia, în situații specifice, entitățile sunt scutite de la recunoașterea impozitului amanat la recunoașterea inițială a activelor sau datoriilor. Modificarea clarifică faptul că excepția nu se mai aplică tranzacțiilor care, la recunoașterea inițială, dau naștere unor diferențe temporare impozabile și deductibile egale.

Adoptarea amendamentului de mai sus nu a avut niciun impact asupra situațiilor financiare ale Bancii.

e) Amendament la Standardul Internațional de Contabilitate 12 "Impozitul pe profit":

Reforma fiscală internațională - Reguli ale Modelului Pilonului Doi (Regulamentul 2023/2468/8.11.2023)

La 23.5.2023, Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate a emis o modificare la IAS 12 cu scopul de a oferi îndrumări cu privire la tratamentul prevederilor impuse prin Regulile Modelului Pilonului Doi al Reformei Fiscale Internaționale. În mod particular, conform amendamentului, o entitate:

- Trebuie să nu recunoască și să nu prezinte informații privind active și datorii din impozit amanat care decurg din impozitul pe profit conform Pilon Doi.
- Trebuie să prezinte faptul că a aplicat excepția de mai sus.
- Trebuie să prezinte separat cheltuielile (veniturile) cu impozitul curent aferent impozitului pe profit conform Pilon Doi.
- În perioadele în care a fost adoptată (sau a fost adoptată în mod substanțial) legislația Pilonului Doi, dar nu a intrat încă în vigoare, trebuie să prezinte informații cunoscute sau care pot fi estimate în mod rezonabil, care să ajute utilizatorii situațiilor financiare să aprecieze expunerea sa la impozitul pe profit conform Pilon Doi.

Adoptarea amendamentului de mai sus nu a avut niciun impact asupra situațiilor financiare ale Rețelei.

B. Standarde aplicabile în Uniunea Europeană

a) IFRS 16 „Contracte de leasing”

Acest standard se aplică începând cu data de 01.01.2019.

Standardul Internațional de Raportare Financiară 16 Contracte de leasing se aplică pentru toate contractele de leasing, cu excepția:

- a. Contractelor de leasing pe termen scurt (mai mic de un an);
- b. Contractelor de leasing pentru care activul suport are o valoare mică (sub 5.000 USD).

La data începerii derulării unui contract de leasing, rețeaua CREDITCOOP recunoaște un activ aferent dreptului de utilizare și o datorie care decurge din contractul de leasing.

Datoria care decurge din contractul de leasing este evaluată la valoarea actualizată a plăților de leasing ce sunt datorate de la data începerii până la data finalizării contractului de leasing.

Plățile de leasing se actualizează utilizând rata marginală de împrumut.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Rata marginală de împrumut reprezintă rata dobânzii pe care ar trebui să o plătească banca pentru a împrumuta fondurile pe termen lung necesare pentru a obține activele aferente dreptului de utilizare ce fac obiectul contractelor de leasing.

Activele reprezentând drepturi de utilizare se evaluează la cost, aplicând dispozițiile privind amortizarea din IAS 16 Imobilizări corporale.

După data începerii derulării unui contract de leasing, în situația modificării condițiilor din contractul de leasing, banca, în calitate de locatar, reevaluează datoria care decurge din contractul de leasing pentru a reflecta modificarea plăților / condițiilor de leasing.

Reteaua CREDITCOOP recunoaște valoarea reevaluării datoriei care decurge din contractul de leasing ca o ajustare a activului aferent dreptului de utilizare.

Pentru contractele de leasing care nu îndeplinesc condițiile de recunoaștere prevăzute de IFRS 16, rețeaua CREDITCOOP va recunoaște plățile de leasing (chirie) asociate acestor contracte ca pe o cheltuială, pe toată durata contractului de leasing.

Cheltuielile cu chiriile înregistrate în avans sunt recunoscute în contul profit sau pierdere, pe baza liniară, pe durata închirierii.

Facilitățile primite privind închirierea sunt recunoscute ca parte integrantă a cheltuielilor totale pentru închiriere, pe perioada închirierii.

b) IFRS 9 Instrumente Financiare (data intrării în vigoare: perioade anuale ce încep cu data de 1 ianuarie 2018)

Acest standard înlocuiește prevederile din IAS 39 „Instrumente financiare: recunoaștere și evaluare” privind clasificarea și evaluarea activelor financiare.

Activele financiare se clasifică utilizându-se una din cele două metode de evaluare: la cost amortizat și la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere sau prin alte elemente ale rezultatului global.

Începând cu aplicarea în 2018 a IFRS 9, activele financiare ale organizațiilor cooperatiste de credit, se încadrează în categoria de măsurare ”cost amortizat”, întrucât organizațiile cooperatiste de credit nu efectuează o activitate de cumpărare și de vânzare a activelor în mod regulat pentru a reechilibra portofoliul de active și pentru a satisface nevoile de flux de numerar și nici nu efectuează activități de securitizare în portofoliu, strategia de investiții concentrându-se pe realizarea câștigurilor din dobânzi contractuale și nu pe realizarea câștigurilor din diferențele de valoare justă. Astfel, sunt îndeplinite condițiile:

-modelul de afaceri este cel potrivit căruia activele sunt deținute pentru colectarea fluxurilor de numerar.

-fluxurile de numerar sunt reprezentate exclusiv de plăți aferente principalului și dobânzii care stau la baza încadrării activelor bancii la ”cost amortizat”.

Prin valoarea la ”cost amortizat” se înțelege valoarea la care activul financiar este evaluat la recunoașterea inițială minus rambursările de principal, plus sau minus amortizarea cumulată utilizând metoda dobânzii efective pentru orice diferență între valoarea inițială și valoarea de maturitate iar activele financiare se ajustează cu orice alocație de pierdere.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Clasificarea și măsurarea activelor financiare în conformitate cu IFRS 9 are în vedere analiza modelului de afaceri. Organizațiile cooperatiste de credit din rețeaua CREDITCOOP nu realizează operațiuni de vânzare a creanțelor provenite din credite către societăți furnizoare de servicii de colectare, potrivit strategiei și politicii de management a riscului de credit. Astfel, în rețeaua CREDITCOOP, pentru evaluarea activelor financiare se utilizează modelul de afaceri ce are ca obiectiv deținerea activelor financiare pentru colectarea fluxurilor de trezorerie contractuale reprezentate de principalul și dobânda.

IFRS 9 conține o abordare în trei faze care are la bază modificarea calității creditului de la recunoașterea inițială.

În vederea calculului de ajustări pentru pierderi așteptate aferente creanțelor din operațiuni cu clientela, în conformitate cu prevederile IFRS 9, organizațiile cooperatiste de credit vor proceda la încadrarea creditelor existente în portofoliu (creditele evidențiate în conturile bilanțiere) în unul din următoarele bucket-uri:

Bucket 1 (denumit în continuare B1) = va cuprinde creditele la care riscul nu a crescut semnificativ;
Bucket 2 (denumit în continuare B2) = va cuprinde creditele la care riscul a crescut semnificativ fata de recunoașterea inițială dar care nu sunt depreciate;
Bucket 3 (denumit în continuare B3) = va cuprinde creditele depreciate la data raportării și creditele depreciate la recunoașterea inițială.

Corespondența dintre încadrarea creditelor în unul dintre cele 3 Stadii și modul de calcul al ajustărilor pentru pierderi așteptate este următoarea:

B1 - credite la care riscul nu a crescut semnificativ

*ajustari colective calculate pentru o perioada de 1 an de zile

*ajustari individuale calculate pentru credite a caror expunere bruta diminuată cu garantiile reale eligibile este egală sau mai mare decât limita valorii de 250.000 lei

*pentru creditele cu valori mai mari sau cel puțin egal cu 250.000 lei, abordarea se va face individual pe toată durata de viață

B2 - creditele la care riscul a crescut semnificativ fata de recunoașterea inițială dar care nu sunt depreciate

*ajustari colective calculate pentru pe durata ramasa de viata a creditului

*ajustari individuale calculate pentru credite a caror expunere bruta diminuată cu garantiile reale eligibile este egală sau mai mare decât limita valorii de 250.000 lei

*pentru creditele cu valori mai mari sau cel puțin egal cu 250.000 lei, abordarea se va face individual pe toată durata de viață

B3 - creditele depreciate la data raportării și creditele depreciate la recunoașterea inițială

*ajustari individuale calculate pe durata ramasa de viata a creditului

Stabilire rating inițial

Organizațiile cooperatiste de credit din cadrul rețelei CREDITCOOP vor proceda la stabilirea ratingului inițial pe baza punctajului total obținut din fișa de stabilire a ratingului inițial la data acordării pentru clienții de tip persoane fizice, persoane fizice autorizate (PFA) și persoane juridice (PJ).

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Pentru a putea identifica dacă riscul a crescut semnificativ sau nu față de recunoașterea inițială, la finalul fiecărei luni organizațiile cooperatiste de credit vor proceda la reevaluarea rating-ului în funcție de punctajul obținut din evaluarea indicatorilor cheie de performanță KPI și compararea acestuia cu rating-ul inițial.

Încadrarea în buketuri în funcție de ratingul atribuit la recunoașterea inițială se efectuează după cum urmează:

- bucket B1 rating AAA, AA, A
- bucket B2 rating BBB, BB, B, CC, C
- bucket B3 rating D, E

Estimarea serviciului datoriei

Serviciul datoriei = Serviciul datoriei înregistrat de un debitor reprezintă capacitatea acestuia de a-și onora obligațiile contractuale la scadență și este exprimat ca număr de zile de întârziere la plată, calculat ca diferență între data celei mai vechi expuneri restante și data curentă sau data analizei.

- 1) După stabilirea rating-ului, organizațiile cooperatiste de credit vor proceda la estimarea serviciului datoriei. Această estimare a serviciului datoriei se realizează pe baza funcției polinomiale de gradul 2.
- 2) Funcția polinomială de gradul 2 ia în considerare serviciul datoriei înregistrat de client în ultimele 12 luni și pe baza acestuia realizează estimarea serviciului datoriei pentru luna următoare.
- 3) În situația în care SD estimat pe baza funcției polinomiale de gradul 2, în cazul creditelor aflate în stadiul 1 IFRS, depășește pragul de 60 de zile, acestea vor fi încadrate în stadiul 2 IFRS.

Ca excepție sunt următoarele cazuri:

* omisiunea administrativă, care se poate aplica în cazul clienților care înregistrează un serviciu al datoriei efectiv cuprins între 31 și 60 de zile (pentru care riscul nu a crescut semnificativ) și pentru care:

- (1) întârzierea la plată nu a fost cauzată de dificultăți financiare ale debitorilor sau,
- (2) nu există o legătură între creșterea semnificativă a riscului apariției unor neîndepliniri ale obligațiilor de plată și activele financiare la care plățile sunt restante de peste 30 de zile, banca având acces la dovezi istorice care demonstrează acest aspect.

În cazul clienților care înregistrează un serviciu al datoriei efectiv cuprins între 31 și 60 de zile (pentru care riscul nu a crescut semnificativ) și pentru care există marcaj de omisiune administrativă, se va proceda la menținerea forțată în bucket-ul 1 a respectivelor credite.

Ca excepție, în cazul creditelor care sunt neperformante de mai mult de 24 de luni, se va verifica după finalizarea calculului de ajustări dacă volumul de ajustări raportat la expunerea brută (principal neexigibil + principal exigibil + dobânzi neexigibile + dobânzi exigibile + amortizări de activ – amortizări de pasiv) depășește sau nu pragul de 65%.

- în situația în care volumul de ajustări raportat la expunerea brută a creditului este > 65%, ajustările aferente acelei expuneri nu se vor modifica.
- în situația în care volumul de ajustări raportat la expunerea brută a creditului este < 65%, ajustările aferente acelei expuneri vor fi egale cu valoarea rezultată în urma calculului următor: $65\% \times \text{expunerea brută aferentă creditului}$

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Evaluare criteriilor de încadrare directă în categorie de rating

Organizațiile cooperatiste de credit vor proceda la încadrare directă în stadiul 2 (rating B și atribuirea unui punctaj fix de 5 puncte pentru clienții de tip persoane fizice respectiv atribuirea unui punctaj fix de 7 puncte pentru clienții de tip persoane fizice autorizate și/sau persoane juridice) în cazul în care este îndeplinită cel puțin una din următoarele condiții:

1. Creditul înregistrează un SD cuprins între 0 și 90 de zile și are marcaj manual ***recuperare credit prin executarea garanției reale***.

Organizațiile cooperatiste de credit vor proceda la încadrare directă în rating D și atribuirea unui punctaj fix corespunzător în cazul în care este îndeplinită cel puțin una din următoarele condiții:

1. Creditul înregistrează un SD cuprins între 0 și 90 de zile și are marcaj manual ***recuperare credit prin executarea garanției reale***.

Exemplu: Clienți despre care organizația cooperatistă de credit obține informații că (1) au plecat din țară, (2) sunt privați de libertate sau (3) se află în șomaj însă banca nu deține documente doveditoare în acest sens. (Creditele care respectă criteriul de mai sus, vor fi încadrate automat în categoria creditelor neperformante)

2. Decesul debitorului;

3. Nu are constituită ipotecă mobilă pe contul curent al clientului, a primit/ înregistrat poprire pe contul curent al acestuia și există și alte informații care împreună pot constitui o dovadă a deprecierei;

4. Societatea care se află în insolvență generală respectă planul de reorganizare (se încasează rata conform scadențarului sau planului de reorganizare, după caz).

5. Expunerea restructurată este neperformantă la data restructurării, iar creditul se regăsește în perioada de grație și/sau în perioada de observație.

6. Expunerea restructurată este depreciată la data restructurării, iar creditul se regăsește în perioada de grație și/sau în perioadă de observație.

7. Expunerea a beneficiat de două sau mai multe operațiuni de restructurare.

Creditele care respectă criteriile de mai sus, vor fi încadrate în categoria creditelor neperformante și depreciate .

În situația în care debitorul este schimbat (printr-o operațiune de novație), ca urmare a unui eveniment, cum ar fi o fuziune sau achiziție a debitorului sau orice altă tranzacție similară, numărarea zilelor restante la plată (serviciul datoriei) începe din momentul în care o persoană sau o entitate diferită intră sub incidența obligației de a achita obligația. În schimb, numărarea zilelor restante nu este afectată de modificarea numelui debitorului (exemplu: modificarea numelui în urma căsătoriei). (pct.20 din ghidul EBA/GL/2016/07)

Dacă în urma reevaluării ratingului, un activ financiar trebuie să migreze într-un stadiu mai bun, respectiv din:

-Bucket 3 >>> Bucket 2

-Bucket 3 >>> Bucket 1

-Bucket 2 >>> Bucket 1

acest lucru se va întâmpla numai după o staționare de minim 60 de zile de la ultima reîncadrare în Stadiu. Pe perioada staționării în Stadiul 2, activele financiare care nu au marcaj de încadrare directă în Stadiul 2, vor rămâne încadrate în categoria creanțelor performante.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

În cazul creditelor nou acordate, reevaluarea ratingului acordat inițial, se va realiza după o perioadă de minim 60 de zile.

Comparare rating reevaluat cu rating-ul inițial și stabilire bucket

La fiecare final de lună, organizațiile cooperatiste de credit stabilesc noul rating (rating reevaluat) care se compară cu cel inițial, rezultând încadrarea în bucket 1, 2 sau 3.

Excepție fac creditele care la recunoasterea inițială vor avea atribuit rating D sau E, deoarece acesta nu se va modifica pe toată perioada de derulare a creditului.

În vederea calculului de ajustări pentru pierderi așteptate, creanțele lunare individuale (principal + dobândă + comision administrare credit) așa cum sunt evidențiate în cadrul scadențarului și care au o valoare mai mică de 30 lei, nu vor fi luate în considerare la calculul serviciului datoriei, deoarece în acest caz se consideră că nu s-a manifestat riscul de nerambursare. În această situație, serviciul datoriei utilizat pentru calculul de ajustări (serviciul datoriei ajustat), va fi diminuat corespunzător, iar cea mai veche scadență din scadențar, cu o valoare mai mică de 30 de lei, nu va mai fi luată în considerare.

În situația în care un client beneficiază de 2 sau mai multe credite, se va lua în considerare ratingul reevaluat cel mai slab de la creditele pe care acesta le deține la bancă (pe principiul contaminării).

În situația în care la data raportării se obține un punctaj aferent categoriilor de rating AAA, AA sau A, iar serviciul datoriei estimat pentru luna următoare este mai mare de 60 de zile, punctajul obținut la încadrarea în categoriile de rating va fi ajustat astfel încât ratingul va scade cu trei clase.

În situația punctajul obținut este aferent categoriilor de rating BBB, BB sau B, iar serviciul datoriei estimat pentru luna următoare este mai mic sau cel mult egal cu 60 de zile, punctajul obținut la încadrarea în categoriile de rating va fi ajustat astfel încât ratingul va crește cu trei clase.

Pentru portofoliul de credite amânate la plată care înregistrează un serviciu al datoriei între 60 și 90 zile și pentru care perioada de grație a expirat, BNR a dispus majorarea gradului de acoperire cu ajustări pentru pierderi așteptate la un nivel minim de 55%.

În cazul creditelor care au beneficiat de operațiune de amânare la plată, indiferent de tipul moratoriului (legislativ sau non-legislativ) și pentru care serviciul datoriei la momentul actualizării calculului de ajustări (finalul de lună) este cuprins între 60 și 90 de zile inclusiv, pentru fiecare credit care îndeplinește cumulativ condițiile de mai sus, se verifica după finalizarea calculului de ajustări dacă volumul de ajustări raportat la expunerea brută (*principal neexigibil + principal exigibil + dobânzi neexigibile + dobânzi exigibile + amortizări de activ – amortizări de pasiv*) depășește sau nu pragul de 55%.

În situația în care volumul de ajustări raportat la expunerea brută a creditului este > 55%, ajustările aferente acelei expuneri nu se vor modifica.

În situația în care volumul de ajustări raportat la expunerea brută a creditului este < 55%, ajustările aferente acelei expuneri vor fi egale cu valoarea rezultată în urma calculului următor: $55\% \times \text{expunerea brută aferentă creditului}$. Pentru creditele a căror expunere brută diminuată cu garanțiile reale este mai mare sau egală cu 250.000 lei, ajustările se vor calcula astfel:

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

1. Bucket 1
 - Serviciul datoriei 0 zile - 5% ajustări din total expunere brută
 - Serviciul datoriei 1-15 zile - 15% ajustări din total expunere brută
 - Serviciul datoriei >15 zile - 25% ajustări din total expunere brută
2. Bucket 2 - evaluare individuală în vederea estimării fluxurilor viitoare de încasări
3. Bucket 3 - evaluare individuală în vederea estimării fluxurilor viitoare de încasări

Înregistrarea în contabilitate a pierderilor așteptate aferente activelor financiare depreciate la data raportării se face în contul “Pierderi așteptate aferente activelor financiare depreciate la data raportării” cu maximul valorii dintre:

-ajustarea calculată în urma aplicării formulei de calcul a ajustărilor pentru pierderi așteptate indentificate la nivel individual bazată pe estimarea fluxurilor de trezorerie și

-ajustarea calculată în urma aplicării formulei de calcul a ajustărilor pentru pierderi așteptate indentificate la nivel colectiv aferentă intervalului anterior (serviciul datoriei cuprins între 60 și 90 zile).

În cazul creditelor acordate IMM-urilor al căror SD depășește 90 de zile, se va avea în vedere asigurarea unui grad minim de acoperire cu ajustări de 65%.

Astfel, se va verifica după finalizarea calculului de ajustări volumul de ajustări raportat la expunerea brută:

- în situația în care volumul de ajustări raportat la expunerea brută a creditului este > 65%, ajustările aferente acelei expuneri nu se vor modifica

- în situația în care volumul de ajustări raportat la expunerea brută a creditului este < 65%, ajustările aferente acelei expuneri vor fi egale cu valoarea rezultată în urma calculului următor: $65\% \times \text{expunerea brută aferentă creditului}$.

Încadrarea activelor în categoria creanțelor neperformante, depreciate la data raportării, stare de nerambursare

Organizațiile cooperatiste de credit vor proceda la încadrarea în categoria creanțelor neperformante a tuturor activelor financiare clasificate în Bucketul 3 și a celor încadrate în mod direct în Bucketul 2.

În categoria creanțelor depreciate (depreciate la data raportării și depreciate la recunoșterea inițială) organizațiile cooperatiste de credit vor încadra toate activele clasificate în Stadiul 3. Creanțele care se află în stare de nerambursare fac parte din categoria activelor financiare depreciate la data raportării sau a activelor financiare depreciate la recunoșterea inițială, în conformitate cu art. 178 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013. Expunerile sunt considerate în stare de nerambursare atâta timp cât sunt încadrate în bucket-ul 3 IFRS și au calculate ajustări pentru pierderi așteptate la nivel individual pe toată durata de viață.

În conformitate cu prevederile art. 178 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, organizațiile cooperatiste de credit din rețeaua CREDITCOOP vor considera că un debitor se află în stare de nerambursare atunci când sunt îndeplinite **cumulativ** următoarele condiții:

- a) Totalul sumelor exigibile/credit depășesc 150 lei,
- b) Totalul sumelor exigibile depășesc 1% din valoarea totală a expunerii brute a creditului,
- c) Nu există bifă de restanță tehnică,

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Restanță tehnică: în oricare dintre următoarele cazuri:

- 1) în cazul în care banca identifică faptul că starea de nerambursare a apărut ca urmare a unor date sau erori de sistem ale instituției, inclusiv a erorilor manuale din procesele standardizate, dar cu excepția deciziilor greșite de acordare de credite;
 - 2) în cazul în care banca identifică faptul că starea de nerambursare a fost un rezultat al neexecutării, al executării defectuoase sau al executării cu întârziere a tranzacției de plată comandate de către debitor sau în cazul în care există dovada că plata a eșuat ca urmare a unei disfuncționalități la nivelul sistemului de plăți;
 - 3) în cazul în care, ca urmare a naturii tranzacției, există un decalaj între primirea plății de către bancă și repartizarea acestei plăți în contul relevant, astfel încât plata să fie făcută înainte de termenul de 90 de zile, iar creditarea în contul clientului să aibă loc după 90 de zile de întârziere;
- d) Se respectă unul din criteriile de mai jos:

1. Serviciul datoriei este mai mare de 90 de zile,
2. Contorul creditului aferent numărului de zile de restanță depășește 90 de zile consecutive,
3. Expunerea față de un anumit debitor, cu restanțe mai mari de 90 de zile, reprezintă cel puțin 20% din valoarea brută a tuturor expunerilor bilanțiere față de respectivul debitor (Contaminare: debite cu serviciul datoriei peste 90 zile \geq Total debite x 20%),
4. O parte semnificativă a obligației totale a debitorului se află în stare de nerambursare (în cazul expunerilor de tip retail),
5. Expunerile restante cumulate pentru un grup de clienți aflați în legătură depășesc 20% din valoarea brută a tuturor expunerilor bilanțiere aferente grupului de clienți aflați în legătură.

Notă: Prin parte semnificativă se înțelege faptul că minim 25% din expunerile de tip retail aferente unui debitor se află în stare de nerambursare. În situația în care pragul de 25% este depășit, toate celelalte expuneri de tip retail aferente debitorului vor fi încadrate în stare de nerambursare.

În conformitate cu prevederile art. 178, alin. (1) lit. a) și alin (3) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, precum și pct. 58-60 din ghidul EBA/GL/2016/07, organizațiile cooperatiste de credit din rețeaua CREDITCOOP vor considera că un debitor se află în stare de nerambursare, în baza unor indicii privind improbabilitatea de plată a obligațiilor din credite. Criteriile / indiciile privind improbabilitatea de plată sunt definite în cele ce urmează:

1. Dificultăți financiare sau personale ale clientului care sunt dovedite de către acesta indiferent de serviciul datoriei (vezi art.4 din cadrul procedurii privind restructurarea creditelor la nivelul organizațiilor cooperatiste de credit din rețeaua CREDITCOOP),
2. Creditul a fost declarat scadent anticipat,
3. Instituția de credit a inițiat procedura de executare silită,
4. Ratingul calculat la finele perioadei de raportare este E,
5. Notificare dare în plată,
6. "Dacă creditul respectă cumulativ următoarele criterii:
 - a. SD > 60 de zile,
 - b. gradul de îndatorare al clientului a crescut față de situația înregistrată de debitor la momentul

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

acordării creditului,

- c. au fost înregistrate întârzieri semnificative ale plăților către alți creditori pentru facilități de credit mai mari de 5.000 lei și categoria de întârziere 2."
7. Nu se mai contabilizează dobânda aferentă obligației din credite, (Atenție: se vor lua în considerare toate creditele cu dobânda 0 din portofoliu),
8. S-a solicitat din partea băncii suplimentarea garanțiilor pe parcursul derulării creditului,
9. Instituția a deschis procedura de faliment,
10. Debitorul solicită deschiderea procedurii de faliment,
11. Debitorul este în stare de faliment sau insolvență simplificată (stare F). Din insolvența generală s-a decis lichidarea (stare F). Rata creditului nu este cuprinsă în planul de reorganizare – stare F,
12. Se identifică o criză a sectorului economic în care clientul își desfășoară activitatea (NACE),
13. Au fost identificate suspiciuni de fraudă,
14. Există informații conform cărora administratorii, acționarii sau entitatea nefinanciară fac obiectul unui dosar penal care privește infracțiuni economice,
15. Societatea a intrat în insolvență generală și judecătorul nu a aprobat încă planul de reorganizare,
16. Expunerea restructurată este în stare de nerambursare la data restructurării, iar creditul se regăsește în perioada de grație și/sau în perioadă de observație,
17. Instituția vinde obligația din credite înregistrând o pierdere economică semnificativă iar pierderea este considerată de natura creditelor și asociată riscului de credit ,
18. Instituția consimte să restructureze obligația din credite în regim de urgență, în cazul în care acest lucru poate conduce la reducerea obligației financiare cu depășirea pragului de 1%, ca urmare a anulării sau a amânării la plată a unei părți semnificative a principalului, a dobânzii sau, dacă este cazul, a comisioanelor, (EBA/GL/2016/07 – pct. 51)
19. Restructurarea se consideră a nu fi în regim de urgență, însă există anumite indicii care pot sugera improbabilitatea de plată, astfel:
 - a) Plata unei sume forfetare mari plasată la sfârșitul graficului de rambursare;
 - b) Grafic de rambursare inegal, cu plăți de valoare mică la începutul perioadei de rambursare;
 - c) O perioadă de grație semnificativă la începutul graficului de rambursare (cuprinsă între 9 și 12 luni);
 - d) Expunerea a făcut obiectul unor restructurări în regim de urgență în mod repetat.

Toate creditele care vor fi încadrate în categoria *în stare de nerambursare* vor avea marcaj și de credite neperformante și de credite depreciate.

Pentru administrațiile centrale, locale și entitățile din sectorul public, nu se aplică criteriile de mai sus ci se aplică doar criteriul legat de numărul de zile de întârziere.

Toate intrările unui client în starea de nerambursare sunt contorizate.

În situația în care un credit nu mai îndeplinește criteriile de încadrare în starea de nerambursare, din acel moment el trebuie să fie menținut în acea stare încă 90 de zile. După ce trec cele 90 de zile, la fiecare final de lună se va verifica dacă clientul a efectuat în ultimele 3 luni plăți regulate, dacă SD a

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

scăzut la momentul analizei la 0 zile și dacă nu a mai intervenit o nouă stare de nerambursare în perioada respectivă. În situația în care cele 3 criterii se respectă cumulativ, creditul iese din starea de nerambursare.

În situația în care un credit se află la a treia intrare în starea de nerambursare, din acel moment el trebuie să fie menținut în acea stare încă 180 de zile. După ce trec cele 180 de zile, la fiecare final de lună se va verifica dacă clientul a efectuat în ultimele 3 luni plăți regulate, dacă SD a scăzut la momentul analizei la 0 zile și dacă nu a mai intervenit o nouă stare de nerambursare în ultimele 180 de zile. În situația în care cele 3 criterii se respectă cumulativ, creditul iese din starea de nerambursare.

La revenirea unui credit din stare de nerambursare, organizațiile cooperatiste de credit trebuie să aibă în vedere și următoarele aspecte:

- (a) criteriul/criteriile care au stat la baza clasificării creditului în stare de nerambursare nu mai continuă să fie aplicabil/aplicabile;
- (b) evaluarea comportamentului debitorului în ultimele 3 luni;
- (c) evaluarea situației financiare a debitorului în ultimele 3 luni;
- (d) după o perioadă de 3 luni de când nu mai sunt îndeplinite criteriile ce au condus la încadrarea în starea de nerambursare, va efectua o evaluare și, în cazul în care constată în continuare că este puțin probabil ca debitorul să-și achite obligațiile în totalitate, fără a recurge la executarea garanției, expunerile trebuie să continue să fie clasificate drept în stare de nerambursare până în momentul în care se constată că îmbunătățirea calității creditului este factuală și permanentă;
- (e) condițiile menționate la literele (a)-(d) trebuie îndeplinite, de asemenea, în ceea ce privește expunerile noi față de debitor, în special în cazul în care expunerile anterioare în stare de nerambursare față de debitorul în cauză au fost vândute sau anulate (derecunoscute).

În situația în care un credit performant a beneficiat de operațiuni de restructurare iar pe parcursul perioadei de observație a fost încadrat ca neperformant, acesta va putea fi reclasificat ca performant doar dacă au trecut minim 12 luni de la ultima încadrare a acestuia ca neperformant.

În situația în care un credit neperformant, depreciat sau aflat în stare de nerambursare a beneficiat de operațiuni de restructurare iar pe parcursul perioadei de observație a fost încadrat ca neperformant din alte motive decât cele legate de restructurare, acesta va putea fi reclasificat ca performant doar dacă au trecut minim 12 luni de la ultima încadrare a acestuia ca neperformant.

Creditele aflate în starea de nerambursare reprezintă o parte din totalitatea portofoliului de credite depreciate (la data raportării sau la recunoașterea inițială).

Toate creditele marcate în stare de nerambursare vor avea obligatoriu marcaj de depreciate și neperformante

Starea de nerambursare NU se corelează cu portofoliul neperformant

Fata de debitorii aflați în insolvența generală, organizațiile cooperatiste vor constitui ajustări pentru pierderi așteptate la nivelul a cel puțin 90% din expunerile brute existente în sold.

Nu se constituie ajustări pentru pierderi așteptate la nivelul a cel puțin 90% din expunerile brute existente în sold, dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- pentru debitorul în cauză s-a înregistrat procedura de reorganizare judiciară;
- instanța a aprobat planul de reorganizare în care sunt prevăzute și plățile aferente creditului;

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

- debitorul își achita obligațiile contractuale față de organizația cooperatistă conform prevederilor din planul de reorganizare.

Se vor calcula ajustări pentru pierderi așteptate în proporție de 90% din expunerea creditului, în anumite situații: în cazul creditelor cu $SD \geq 180$ zile, pentru care nu s-a declarat scadență anticipată, indiferent dacă s-au realizat operațiuni de restructurare în trecut, în cazul creditelor cu $SD \geq 180$ zile pentru care s-a declarat scadență anticipată și nu s-a declanșat procedura de executare silită, indiferent dacă s-au realizat operațiuni de restructurare în trecut.

În cazul insolvenței simplificate sau în cazul insolvenței generale pentru care judecătorul nu a aprobat planul de reorganizare sau organizația cooperatistă de credit nu s-a înscris la masa credală, se constituie ajustări în proporție de 100% din valoarea expunerii.

În cazul entităților nefinanciare aflate în faliment se constituie ajustări pentru pierderi așteptate în proporție de 100% din valoarea expunerii creditului.

Se vor calcula ajustări pentru pierderi așteptate în proporție de 100% din expunerea creditului, în următoarele situații:

a) în cazul creditelor pentru care s-a declanșat procedura de executare silită, au trecut minim 12 luni de la demararea procedurii, iar suma anualizată aferentă încasărilor din ultimele 6 luni nu a condus la recuperarea minimă de 5% din principal sau expunerea existentă la momentul declarării procedurii de executare silită

b) în situația în care organizația cooperatistă de credit consideră ca nu mai există așteptări rezonabile de recuperare

În situația în care un client are pe rol 2 sau mai multe credite, iar unul dintre acestea este încadrat în stadiul 3 IFRS, celelalte expuneri care au fost încadrate în bucket-ul 1 vor fi contaminate automat și vor fi încadrate în stadiul 3 IFRS.

În cazul creditelor cu data primei intrări în categoria de neperformante mai mare de 24 de luni și mai mic de 36 de luni, gradul de acoperire cu ajustări pentru pierderi așteptate este cuprins între 55% și 70%.

Expunerile sunt ajustate cu valoarea garanțiilor reale eligibile sau garanțiilor financiare

Constituirea ajustărilor pentru pierderi așteptate aferente creanțelor din operațiuni cu clientela

Organizațiile cooperatiste vor determina ajustări pentru pierderi colective calculate pentru o perioadă de 1 an de zile pentru creditele aparținând stadiului 1 (B1) a căror expunere brută diminuată cu garanțiile reale este mai mică decât limita valorii de 250.000 lei.

Pentru creditele care aparținând Stadiului 2 (B2) a căror expunere brută diminuată cu garanțiile reale este mai mică decât limita valorii de 250.000 lei organizațiile cooperatiste vor determina ajustări pentru pierderi colective calculate pe durata ramașă de viața a creditului

Organizațiile cooperatiste vor calcula ajustări pentru pierderi așteptate la nivel individual determinate pe durata ramașă de viața a creditului în cazul creditelor depreciate din bucket-ul 3 (B3) indiferent de valoarea expunerii și în cazul creditelor a căror expunere brută diminuată cu garanțiile reale eligibile este egală sau mai mare decât limita valorii de 250.000, indiferent de bucket-ul în care acestea sunt încadrate.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Pentru determinarea provizioanelor pentru angajamente de creditare date aferente liniilor de credit se procedează astfel:

-se calculează maturitatea comportamentală pe baza portofoliului de credite de tip revolving (linii de credit);

-se calculează ponderea expunerii extrabilanțiere în total expunere (bilanțieră și extrabilanțieră);

-se calculează ajustarea pentru pierderea așteptată pentru întreaga expunere ținând cont de maturitatea comportamentală, cu excepția liniilor de credit încadrate în bucketul 1 IFRS în cazul cărora ajustarea se va determina pe o perioadă de 12 luni;

-se determină proporțional ajustarea pentru pierderea așteptată aferentă expunerii bilanțiere, înmulțind ajustarea pentru pierderea așteptată totală, calculată pentru întreaga expunere cu ponderea expunerii bilanțiere;

-se determină proporțional provizionul pentru angajamentele de creditare date înmulțind ajustarea pentru pierderea așteptată totală calculată pentru întreaga expunere cu ponderea expunerii extrabilanțiere

Determinarea Probabilității de default (PD)

1) Probabilitatea de default (PD) are ca scop măsurarea evoluției calitative a portofoliului de expuneri, într-un orizont de timp, prin analiza migrărilor debitorilor dintr-o categorie de rating în alta în acest interval, acest din urmă fenomen constituind obiectul măsurării probabilității de default.

2) Analiza migrărilor se va realiza pe un istoric al portofoliului de credite pe 10 ani.

Având în vedere că perioada de observație este de 1 lună, s-au definit următoarele 5 categorii în funcție de serviciul datoriei:

A: credite cu 0 zile ale serviciului datoriei;

B: credite cu 1 – 30 zile ale serviciului datoriei;

C: credite cu 31 – 60 zile ale serviciului datoriei;

D: credite cu 61 – 90 zile ale serviciului datoriei;

E: credite cu peste 90 zile ale serviciului datoriei (default).

PD-ul se determină și în funcție de încadrarea titularului după reședința (Mediu - 1: Urban, 2: Rural) și după tipul de venit (Venit - 1:Salarii, 2:Pensii, 3:Alte venituri). Aceste date sunt atașate titularilor de credit pentru grupări ulterioare.

Pentru titularii cu mai multe surse de venit se consideră ca se încadrează în categoria aferentă venitului celui mai mare.

Determinarea PD-ului se face utilizând metoda de analiză statistică “Cohort”. Aceasta presupunea analiza unui volum mare de date istorice pentru a studia variația acestora în anumite intervale prestabilite. Metoda este folosită cu predilecție în studierea comportamentului unei mase de oameni de-a lungul timpului ceea ce o face potrivită pentru determinarea PD.

Implementarea metodei “Cohort” în calculul PD:

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

În prima fază este necesar să se determine perioadele de analiză pentru crearea matricilor de migrare. Perioadele de analiză sunt intervale de 6 luni pe care se studiază migrarea creditelor dintr-o categorie în alta. S-a ales un interval de 6 luni pentru perioadele de analiză din următoarele considerente:

- migrație liniară și completă din A în E necesită un minim de 3 luni (interval minim = 3 luni);
- PD se calculează ca o probabilitate anuală (interval maxim 12 luni);
- metoda Cohort studiază migrațiile la capetele intervalului iar variațiile în cadrul intervalului se pierd. În general, un credit nu migrează liniar de-a lungul unei perioade, prin urmare intervalul minim este dublat pentru o mai bună analiză a migrațiilor (interval minim 6 luni);
- în istoric există un număr semnificativ de credite cu termen sub 1 an, iar dacă am utiliza ca perioadă de analiză 1 an, o parte din aceste credite s-ar pierde din studiu. Înjumătățind intervalul maxim, aceste pierderi se reduc semnificativ (interval maxim 6 luni).

Pentru ca migrațiile din cadrul unui interval să afecteze probabilitatea de default finală, se calculează matrici de migrare pe perioade de 6 luni începând cu fiecare lună din istoric.

Având matricea probabilităților pe 6 luni, ca să anualizăm PD-ul rezultat, înmulțim această matrice cu ea însăși.

Pentru analizarea mai multor intervale de 6 luni, matricea migrațiilor se determină însumând matricile de migrare aferente fiecărui interval de 6 luni din datele istorice. Prin însumarea matricilor se obține o matrice de migrare care determină o matrice de probabilități medie pentru tot istoricul care a fost luat în calcul.

Similar pentru calculul PD-ului la nivel de rețea se însumează matricile de migrare de la toate unitățile, rezultând o matrice de migrare cumulată la nivel de rețea și aferentă tuturor datelor istorice.

Rezultate obținute statistic se vor actualiza astfel încât să fie luate în considerare datele aferente portofoliului de credite din ultimul semestru.

Determinarea Ratei de recuperare (RR)

1) Pentru determinarea ratei de recuperare (RR) individuala atribuită fiecărei expuneri, se determină rata de recuperare medie aferentă tipului de client și sectorului de activitate din portofoliul problematic.

2) În acest scop din bazele de date de tip 'istoric' sunt luate toate creditele care la un moment dat au ajuns în default, nefiind acoperite în totalitate cu garanții reale, și din momentul respectiv se urmăresc 1 an de zile. În fiecare luna se face raportul între sume încasate în luna/sold și acesta este procentul de recuperare pentru luna respectivă. În continuare, pe orice perioadă de 12 luni, se efectuează același raport de sume recuperate în total/sold mediu și rezultă rata recuperării pe cele 12 luni

3) Actualizarea ratei de recuperare (RR) se va face o dată cu actualizarea probabilității de default (PD) la 6 luni.

4) Pentru a putea obține un set de date cât mai reprezentativ din punct de vedere statistic, calculul PD și RR se efectuează la nivelul grupurilor de active cu caracteristici similare respectiv salariați, pensionari și alte tipuri de clienți din mediul urban și rural pe fiecare grupă în parte.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Gestiunea creditelor restructurate

Creditele acordate de bancă care au beneficiat de operațiuni de restructurare fac obiectul unei monitorizări speciale.

Gestiunea și monitorizarea creditelor restructurate se va realiza în conformitate cu prevederile Procedurii privind restructurarea creditelor la nivelul organizațiilor cooperatiste de credit din rețeaua CREDITCOOP.

C. AMENDAMENTE ALE STANDARDELOR ADOPTATE DE UE CE VOR INTRA IN VIGOARE DUPA DATA DE RAPORTARE

- **Amendament la Standardul internațional de raportare financiară 16 "Contracte de leasing":** Datoria de leasing în cadrul unei vânzări și închirieri (Regulamentul 2023/2579/ 20.11.2023)

În vigoare pentru perioadele anuale care încep la 1.1.2024 sau ulterior acestei date.

La 22 septembrie 2022, Consiliul Standardelor Internaționale de Contabilitate a modificat IFRS 16 pentru a clarifica faptul că, într-o tranzacție de vânzare și închiriere, vânzătorul-locatar trebuie să determine "platile de leasing" sau "platile de leasing revizuite" astfel încât să nu recunoască nicio sumă din castigul sau pierderea care se referă la dreptul de utilizare reținut. În plus, în cazul rezilierii parțiale sau totale a unui contract de leasing, vânzătorul-locatar nu este împiedicat să recunoască în profit sau pierdere orice castig sau pierdere ce rezultă din această reziliere.

Reteaua examinează impactul adoptării modificării de mai sus asupra situațiilor sale financiare.

- **Amendament la Standardul Internațional de Contabilitate 1 "Prezentarea situațiilor financiare":** Clasificarea datoriilor în curente sau non-curente (Regulamentul 2023/2822/19.12.2023)

În vigoare pentru perioadele anuale care încep la 1.1.2024 sau ulterior acestei date.

La 23.1.2020, Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate a emis modificări la IAS 1 referitoare la clasificarea datoriilor ca fiind curente sau non-curente. Mai specific:

- modificările specifică faptul că acele condiții care există la sfârșitul perioadei de raportare sunt cele care vor fi utilizate pentru a determina dacă obligația trebuie clasificată drept curentă sau non-curentă.
- așteptările conducerii cu privire la evenimente ulterioare datei bilanțului nu trebuie luate în considerare.
- modificările clarifică situațiile care sunt considerate lichidare a unei datorii.

La 15.7.2020, ținând seama de impactul Covid-19, Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate a prelungit data intrării în vigoare cu un an.

Reteaua examinează impactul adoptării amendamentului de mai sus asupra situațiilor sale financiare.

- **Amendament la Standardul Internațional de Contabilitate 1 "Prezentarea situațiilor financiare":** Datorii non-curente cu clauze contractuale (Regulamentul 2023/2822/ 19.12.2023)

În vigoare pentru perioadele anuale care încep la 1.1.2024 sau după această dată.

La 31.10.2022, Consiliul Standardelor Internaționale de Contabilitate (IASB) a emis un amendament la IAS 1 prin care a oferit clarificări cu privire la clasificarea drept curentă sau noncurentă, a unei

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

datorii pentru care entitatea are dreptul sa amane decontarea pentru cel putin 12 luni si care este supusa respectarii unor clauze contractuale. Mai precis, s-a clarificat faptul ca numai obligatiile pe care o entitate trebuie sa le respecte la data raportarii sau inainte de aceasta afecteaza clasificarea unei datorii ca fiind curenta sau non-curenta. In plus, amendamentul a prelungit cu un an data intrarii in vigoare a modificarii emise in 2020 pentru IAS 1 "Clasificarea datoriilor in curente sau non-curente".

Reteaua examineaza impactul adoptarii amendamentului de mai sus asupra situatiilor sale financiare.

D. Standarde emise, dar care nu au fost adoptate de UE si nu au fost aplicate anticipat

- **Amendament la Standardul International de Raportare Financiara 10 "Situatii financiare consolidate" si la Standardul International de Contabilitate 28 "Investitii in entitati asociate si in asocierile in participatie":** Vanzare sau aporturi de active intre un investitor si societatea asociata.

Data intrarii in vigoare: urmeaza a fi stabilita.

In data de 11.09.2014, Consiliul pentru Standarde Internationale de Contabilitate a emis un amendament la IFRS 10 si IAS 28 pentru a clarifica tratamentul contabil aplicabil unei tranzactii de vanzare sau contributie de active intre un investitor si entitatea asociata sau asocierea in participatie. In particular, IFRS 10 a fost modificat pentru a se clarifica faptul ca, in cazul in care, in urma unei tranzactii cu o entitate asociata sau o asociere in participatie, o societate-mama (investitor) isi pierde controlul asupra unei filiale, care nu contine o intreprindere, asa cum este definita in IFRS 3, aceasta recunoaste in contul de profit sau pierdere numai acea parte a profitului sau pierderii care nu este legata de participatia investitorului ramasa in entitatea asociata sau asocierea in participatie in cauza.

Partea ramasa a castigului din tranzactie se elimina in contrapartida cu valoarea contabila a investitiei ramase in respectiva entitate asociata sau asociere in participatie. In plus, in cazul in care investitorul isi pastreaza o investitie in fosta filiala, iar aceasta este acum o entitate asociata sau o asociere in participatie, investitorul recunoaste in situatiile sale financiare partea din castig sau pierderea rezultata din reevaluarea la valoarea justa a investitiei pastrate in acea fosta filiala doar in limita partii nelegate de participatia ramasa in noua entitate asociata sau asociere in participatie. Partea ramasa a castigului este eliminata in contrapartida cu valoarea contabila a investitiei pastrate in fosta filiala.

In IAS 28 s-a clarificat faptul ca recunoasterea partiala a castigurilor sau pierderilor se aplica numai atunci cand activele implicate nu constituie o activitate economica. In caz contrar, va fi recunoscut totalul castigului sau pierderii.

La data de 17.12.2015, Consiliul pentru Standarde Internationale de Contabilitate a amanat data intrarii in vigoare stabilita initial pentru aplicarea amendamentului. Noua data a intrarii in vigoare va fi stabilita de Consiliul pentru Standarde Internationale de Contabilitate la o data ulterioara, dupa ce va lua in considerare rezultatele proiectului sau privind metoda punerii in echivalenta.

Reteaua examineaza impactul adoptarii amendamentului de mai sus asupra situatiilor sale financiare.

- **Standardul International de Raportare Financiara 14 „Conturi de amanare aferente activitatilor reglementate”**

In vigoare pentru perioadele anuale care incep la 1.1.2016 sau ulterior acestei date.

La 30.1.2014, Consiliul Standardelor Internationale de Contabilitate a emis IFRS 14. Noul standard, care are un domeniu limitat de aplicare, abordeaza tratamentul contabil si informatiile necesare pentru conturile de amanare aferente activitatilor reglementate, care sunt mentinute in conformitate cu legislatia locala atunci cand o entitate furnizeaza bunuri sau servicii la un pret sau tarif care face obiectul reglementarii tarifare. Domeniul de aplicare al acestui standard se limiteaza la entitatile care

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

recunosc pentru prima data conturile de amanare aferente activitatilor reglementate in situatiile lor financiare in conformitate cu GAAP-urile anterioare. Standardul IFRS 14 permite acestor entitati sa capitalizeze cheltuielile pe care entitatile nereglementate le-ar recunoaste drept cheltuiala.

De remarcat ca Uniunea Europeana a decis sa nu lanseze aprobarea acestui standard si sa astepte standardul final.

Standardul de mai sus nu se aplica situatiilor financiare ale Retelei.

- **Amendament la Standardul International de Contabilitate 7 „Situatia fluxurilor de trezorerie” si la Standardul International de Raportare Financiara 7 „Instrumente financiare: Informatii de furnizat”** : Acorduri de finantare a furnizorilor.

In vigoare pentru perioadele anuale care incep la 1.1.2014 sau ulterior acestei date.

La 25.5.2023, Consiliul pentru Standarde Internationale de Contabilitate a modificat IAS 7 si IFRS 7 in scopul furnizarii de informatii privind acordurile de finantare a furnizorilor. Acestea sunt acorduri pe care companiile le incheie cu terti furnizori de finantare, care se angajeaza sa ramburseze sumele pe care entitatile le datoreaza furnizorilor lor. Ulterior entitatea va trebui sa ramburseze furnizorului de finantare tert pe baza termenilor acordului cu acesta. Modificarea IAS 7 a impus furnizarea de informatii cu privire la termenii acestor acorduri, la valoarea contabila a datoriei aferente, la modificarile soldurilor datorii fara tranzactii cu numerar, la sumele cu care tertii finantatori au rambursat deja furnizorii si la intervalul scadentelor la plata. De asemenea, IFRS 7 a fost modificat pentru a include accesul la astfel de acorduri cu tertii furnizori de finantare in informatiile prezentate privind riscul de lichiditate.

Reteaua examineaza impactul adoptarii amendamentului de mai sus asupra situatiilor sale financiare.

- **Amendament la Standardul International de Contabilitate 21 „Efectele variatiei cursurilor de schimb valutar”** : Lipsa de convertibilitate.

In vigoare pentru perioadele anuale care incep la 1.1.2025 sau ulterior acestei date.

La 15.8.2023, Consiliul pentru Standarde Internationale de Contabilitate a emis un amendament la IAS 21 privind valutele pentru care lipseste convertibilitatea. Modificarea clarifica modul in care o entitate ar trebui sa evalueze daca o moneda este convertibila si cum ar trebui sa determine un curs de schimb la vedere atunci cand lipseste convertibilitatea. Odata cu modificarea sunt adaugate, de asemenea, cerinte de prezentare care sa permita utilizatorilor situatiilor financiare sa inteleaga impactul unei monede care nu este convertibila.

Reteaua examineaza impactul adoptarii amendamentului de mai sus asupra situatiilor sale financiare.

Nota 3. Managementul riscului financiar

Reteaua CREDITCOOP este expusă la riscurile care decurg din utilizarea de instrumente financiare: riscul de credit, riscul de lichiditate, riscul de rată a dobânzii, riscul valutar, riscurile operaționale, riscul reputațional, riscul strategic si riscul de impozitare și riscul strategic.

Această notă prezintă informații despre expunerea rețelei CREDITCOOP la fiecare dintre riscurile de mai sus, obiectivele, politicile și procesele pentru măsurarea și gestionarea riscurilor, precum și managementul de capital al rețelei CREDITCOOP .

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Cadrul gestionării riscurilor

Consiliul de Administrație al Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP are responsabilitatea generală pentru stabilirea și supravegherea cadrului de management a riscurilor la nivelul rețelei CREDITCOOP și are cel puțin următoarele atribuții: să aprobe și să reconsidere apetitul general la risc și toleranța la risc pentru fiecare categorie de risc semnificativ, să opteze pentru un profil de risc anume, stabilind obiectivul și strategia pentru fiecare risc semnificativ, să aprobe politicile de management al riscurilor semnificative, să le analizeze periodic, cel puțin o dată pe an, și să le revizuiască, dacă este cazul, pentru a asigura punerea în aplicare a unor măsuri pentru identificarea, evaluarea, monitorizarea și controlul riscurilor, inclusiv activitățile externalizate, să aprobe atribuțiile și responsabilitățile legate de managementul riscurilor.

Politicile rețelei CREDITCOOP de management al riscului sunt stabilite pentru a identifica și analiza riscurile cu care aceasta se confruntă, pentru a stabili limite adecvate de risc și controale, precum și pentru a monitoriza riscurile și respectarea limitelor. În acest sens, politicile de administrare a riscurilor semnificative asigură următoarele:

-un sistem de raportare a expunerilor la riscuri, precum și a altor aspecte legate de riscuri către nivelurile de conducere corespunzătoare;

-un sistem de proceduri pentru situații neprevăzute;

-criterii de recrutare și remunerare a personalului care stabilesc standarde ridicate pentru pregătirea, experiența și integritatea acestuia;

-un program de instruire a personalului.

Politicile de administrare a riscurilor semnificative sunt revizuite periodic pentru a reflecta modificările condițiilor de piață, produsele și serviciile oferite. Rețeaua CREDITCOOP, prin standardele și procedurile de formare și management, urmărește să dezvolte un mediu de control disciplinat și constructiv, în care toți angajații să înțeleagă rolurile și obligațiile lor.

Riscul de credit

Riscul de credit este riscul actual sau viitor de afectare negativă a profiturilor și capitalului ca urmare a neîndeplinirii de către debitor a obligațiilor contractuale sau a eșecului acestuia în îndeplinirea celor stabilite. Asociați riscului de credit sunt și riscul de concentrare și riscul rezidual aferent tehnicilor de diminuare a riscului de credit.

Expunerea primară a rețelei CREDITCOOP la riscul de credit apare prin împrumuturile și avansurile sale. Valoarea expunerii este reprezentată de valorile contabile ale activelor în bilanț. Rețeaua CREDITCOOP este expusă la riscul de credit pe diferite active financiare.

În plus, Rețeaua CREDITCOOP este expusă Riscului de credit din afara bilanțului, prin angajamente de credite extinse și garanții emise.

Managementul riscului de credit

Pentru a minimiza riscul, Rețeaua CREDITCOOP a implementat proceduri menite să evalueze clienții înaintea acordării creditelor și să monitorizeze capacitatea lor de a rambursa principalul și creanțele atasate pe durata derulării creditelor și să stabilească limite de expunere.

Concentrări ale Riscului de credit care decurg din instrumentele financiare există pentru grupe de contrapartide, atunci când au caracteristici economice similare care ar determina capacitatea acestora de a-și îndeplini obligațiile contractuale să fie similar afectată de schimbări survenite în condițiile

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

economice sau de altă natură. Concentrările majore ale riscului de credit decurg separat în funcție de fiecare contrapartidă și de tipul de client în legătură cu creditele și avansurile rețelei, angajamente de credit extinse și garanții emise.

Reteaua CREDITCOOP monitorizează, de asemenea, concentrările de risc de credit pe durata facilităților acordate, tipul de facilități, și dimensiunea debitorilor.

Consiliul de Administrație a delegat responsabilitatea pentru managementul riscului de credit Comitetului de Audit și Administrare a Riscurilor la nivelul *Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP* și respectiv Comitetului de administrare a riscurilor la nivelul băncilor cooperatiste, care este responsabil pentru supravegherea riscului de credit, inclusiv:

- *Formularea strategiilor și politicilor de risc de credit*, în colaborare cu unitățile de afaceri, acoperind cerințele colaterale, evaluarea creditului, clasificarea și raportarea riscurilor, procedurile documentare și juridice, și conformitatea cu cerințele de reglementare și statutare;
- *Stabilirea competențelor* pentru aprobarea și reînnoirea facilităților de credit. Facilitățile mai mari necesită aprobarea de către cel mai înalt nivel, respectiv aprobarea Consiliului de Administrație;
- *Revizuirea și evaluarea riscului de credit*. Administratorii de risc ai băncilor cooperatiste evaluează toate expunerile de credit, înainte ca facilitatea să fie acordată clientilor de către unitatea în cauză. Reînnoirile și analizele facilităților de credit sunt supuse aceluiași proces de revizuire.
- *Limitarea concentrărilor de expunere* pe contrapartide, zone geografice și industrii (pentru împrumuturi și avansuri), și pe emitent, bandă de rating a creditelor, lichiditatea pieței (pentru titluri de plasament);
- *Dezvoltarea și menținerea clasificării riscurilor de către rețea* în scopul de a clasifica expunerile în funcție de gradul de risc de pierderi financiare cu care se confruntă și de a se concentra pe gestionarea riscurilor inerente. Sistemul de clasificare a riscului este utilizat la determinarea necesității ajustărilor pentru pierderi așteptate împotriva expunerilor de credit specifice.
- *Analiza respectării* de către unitățile de afaceri a limitelor de expunere convenite, inclusiv a celor pentru industrii selectate și tipuri de produse;
- Raportările regulate privind calitatea portofoliilor de credite sunt furnizate Comitetului de Audit și Administrare a Riscurilor la nivelul *Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP* și respectiv Comitetului de Administrare a Riscurilor la nivelul băncilor cooperatiste și sunt luate măsuri corective corespunzătoare.
- *Acordarea de consiliere, îndrumare și competențe de specialitate* la unitățile de afaceri pentru a promova cele mai bune practici în întreaga rețea privind managementul riscului de credit.

Fiecare banca cooperatista din cadrul rețelei CREDITCOOP trebuie să implementeze politicile și procedurile Băncii Centrale Cooperatiste privind creditele. Fiecare banca cooperatista din cadrul rețelei CREDITCOOP este responsabilă pentru calitatea și performanța portofoliului său de credite și pentru monitorizarea și controlul tuturor riscurilor aferente creditelor din portofoliul său, inclusiv celor supuse avizării centrale. Auditeri periodice ale rețelei CREDITCOOP și ale procedurilor referitoare la credite sunt efectuate de către departamentul de Audit Intern.

Expunere la riscul de credit

Expunerea la riscul de credit pe bucketuri conform IFRS 9.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Active financiare	Bucket 1 31.12.2022	Bucket 1 31.12.2023	Bucket 2 31.12.2022	Bucket 2 31.12.2023	Bucket 3 31.12.2022	Bucket 3 31.12.2023
Credite acordate clienților						
Curente	1.089.114.232	1.165.246.604	680.303	583.043	0	0
Restante dar nedepreciate	40.500.239	49.676.067	4.847.926	3.611.669	0	0
Depreciate	0	0	0	0	13.978.684	15.246.681
Total valoare brută	1.129.614.471	1.214.922.671	5.528.229	4.194.712	13.978.684	15.246.680
Ajustări pierderi așteptate	(6.036.876)	(6.635.442)	(1.474.659)	(1.325.979)	(8.604.961)	(9.733.411)
Total valoare netă	1.123.577.595	1.208.287.229	4.053.570	2.868.733	5.373.723	5.513.270

Analiza mișcării de ajustări pentru pierderi așteptate între stadii	Stadiul 1	Stadiul 2	Stadiul 3	
Credite	ECL 12 luni	ECL pe durata de viața	ECL pe durata de viața	Total
Valoare contabilă brută 1 ianuarie 2023	1.129.614.471	5.528.229	13.978.684	1.149.121.384
<i>Transferuri:</i>				
Transfer din Stadiul 1 la Stadiul 2	(24.804.928)	24.804.928	0	0
Transfer din Stadiul 1 la Stadiul 3	(668.964)	0	668.964	0
Transfer din Stadiul 2 la Stadiul 3	0	(10.569.210)	10.569.210	0
Transfer din Stadiul 3 la Stadiul 2	0	2.069.617	(2.069.617)	0
Transfer din Stadiul 2 la Stadiul 1	19.698.650	(19.698.650)	0	0
Transfer din Stadiul 3 la Stadiul 1	1.104.533	0	(1.104.533)	0
Modificari datorate derecunoasterii, altele decat prin write-off	0	0	0	0
Active financiare nou emise sau achizitionate	632.987.818	5.414.284	0	638.402.103
Modificari ale fluxurilor de trezorerie contractuale	73.032	(73.591)	(204)	(764)
Write-off	0	0	(989.969)	(989.969)
Variatii datorate rambursarilor de credite	(543.081.941)	(3.280.896)	(5.805.854)	(552.168.691)
Valoare contabilă brută 31 decembrie 2023	1.214.922.671	4.194.712	15.246.681	1.234.364.064
	Stadiul 1	Stadiul 2	Stadiul 3	
	ECL 12 luni	ECL pe durata de viața	ECL pe durata de viața	Total
Ajustări pentru pierderi așteptate aferente activelor	6.036.876	1.474.659	8.604.961	16.116.496

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

financiare 1 ianuarie 2023				
<i>Transferuri:</i>				
Transfer din Stadiul 1 la Stadiul 2	(2.210.014)	2.210.014	0	0
Transfer din Stadiul 1 la Stadiul 3	(63.253)	0	63.253	0
Transfer din Stadiul 2 la Stadiul 3	0	(4.517.537)	4.517.537	0
Transfer din Stadiul 3 la Stadiul 2	0	1.048.239	(1.048.239)	0
Transfer din Stadiul 2 la Stadiul 1	2.325.263	(2.325.263)	0	0
Transfer din Stadiul 3 la Stadiul 1	610.749	0	(610.749)	0
Modificari datorate derecunoasterii, altele decat prin write-off	0	0	0	0
Active financiare nou emise sau achizitionate	2.643.470	23.999	0	2.667.469
Modificari ale fluxurilor de trezorerie contractuale	(19.503)	(646)	(4.554)	(24.703)
Write-off	0	0	(989.969)	(989.969)
Alte variatii	(2.688.146)	3.412.514	(798.829)	(74.461)
Ajustări pentru pierderi așteptate aferente activelor financiare la 31 Decembrie 2023	6.635.442	1.325.979	9.733.411	17.694.832

Active financiare curente (care nu au restante) – active financiare pentru care se recunosc pierderi așteptate pe următoarele 12 luni;

Active financiare restante (care au restante; orice sumă datorată reprezentând principal, dobândă sau comision care nu a fost plătită până la data scadentă [(principal + creanță atașată +/- sume de amortizat) – active financiare pentru care se recunosc pierderi așteptate pe următoarele 12 luni;

Active financiare pentru care riscul de credit a crescut semnificativ de la recunoașterea inițială dar nu sunt depreciate- active financiare curente sau restante pentru care riscul de credit a crescut semnificativ de la recunoașterea inițială, dar nu sunt depreciate și pentru care se recunosc pierderi pe toată durata de viață;

Active financiare depreciate la data raportării- active financiare curente sau restante care sunt depreciate la data raportării și pentru care se recunosc pierderi pe toată durata de viață;

Active financiare depreciate la recunoașterea inițială- active financiare curente care sunt depreciate la recunoașterea inițială și pentru care se recunosc pierderi pe toată durata de viață;

Activele financiare pentru care riscul de credit a crescut semnificativ, dar nu sunt depreciate, activele financiare depreciate la data raportării și, respectiv, activele financiare depreciate la recunoașterea inițială vor fi înregistrate în conturi dedicate, indiferent dacă au sau nu au restante;

Calculul ajustărilor pentru pierderi așteptate

Calculul ajustărilor pentru pierderi așteptate în conformitate cu prevederile din procedura proprie, se face după cum urmează:

-ajustări pentru pierderi colective calculate pentru o perioadă de 1 an de zile pentru creditele care aparținând bucket 1 (B1), a căror expunere brută diminuată cu garanțiile reale este mai mică decât limita valorii de 250.000 lei;

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

-pentru creditele care aparțin bucket 2 (B2), a căror expunere bruta diminuată cu garanțiile reale este mai mică decât limita valorii de 250.000 lei se determină ajustări pentru pierderi colective calculate pe durata rămasă de viață a creditului;

-ajustări pentru pierderi așteptate la nivel individual determinate pe durata rămasă de viață a creditului în cazul creditelor a căror expunere brută diminuată cu garanțiile reale eligibile este egală sau mai mare decât limita valorii de 250.000, indiferent de bucket-ul în care acestea sunt încadrate.

Garanții

Rețeaua CREDITCOOP acceptă garanții pentru garantarea creditelor sau al avansurilor sub forma: gajului pe depozite bancare, ipoteci imobiliare asupra proprietății, garanții personale sau alt gen de gaj pe utilaje sau titluri de creanțe.

Pentru stabilirea valorii de recuperare, garanțiile aferente creditelor se ajustează cu rata efectivă a dobânzii medii la nivel de portofoliu și cu costurile obținerii și vânzării garanției reale

- pentru garanții reale imobiliare 2.050 lei + 10% din valoarea creanței de recuperat
- pentru garanții reale mobiliare gaj 1.830 lei + 10% din valoarea creanței de recuperat

Pentru ca o garanție să poată fi considerată garanție reală eligibilă, aceasta trebuie să îndeplinească cumulativ criteriile din *Procedura privind calculul ajustărilor pentru pierderi așteptate aferente creanțelor în conformitate cu IFRS 9 în cadrul rețelei CREDITCOOP.*

Garanțiile mobiliare aferente creditelor AGRO se ajustează numai cu rata efectivă a dobânzii medii la nivel de portofoliu.

Garanțiile financiare primite de la FGCR, FNGCIMM sau FRC se iau în calcul la nivelul sumelor înscrise în scrisorile de garantare ajustate cu rata efectivă a dobânzii medii la nivel de portofoliu și sunt utilizate pentru ajustarea principalului.

Concentrarea riscului de credit

Reteaua CREDITCOOP monitorizează de asemenea nivelul riscului de credit prin analiza localizării geografice.

Tabelul de mai jos arată valorile totale ale creditelor cu sumele reportate așa cum sunt ele clasificate pe regiuni geografice. Creditele au fost alocate pe regiuni, ținându-se cont de domiciliul clienților:

RON	31 Decembrie 2022	31 Decembrie 2023
Credite persoane fizice:	1.145.236.273	1.230.272.986
Credite persoane juridice:	3.885.111	4.091.078
Total din care:	1.149.121.384	1.234.364.064
in zona Bucuresti	43.668.079	49.460.117
in zona de Vest	79.848.114	91.615.462
in zona de Nord-Est	184.476.205	189.485.867
in zona de Nord-Vest	288.968.192	319.005.702
in zona de Centru	111.909.169	115.507.675
in zona de Sud	133.479.709	145.485.898
in zona de Sud-Est	137.155.172	149.470.201
in zona de Sud-Vest	169.616.743	174.333.142

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Creditele sunt clasificate pe nivele în funcție de numărul de zile restante, performanța financiară sau procesele litigioase privitoare la client.

b) Riscul de piață

Riscul de piață este riscul de a înregistra pierderi aferente pozițiilor din bilanț și din afara bilanțului datorită fluctuațiilor nefavorabile pe piață ale prețurilor (care nu sunt legate de schimbările în solvabilitatea debitorului / emitentului) și care pot afecta veniturile rețelei CREDITCOOP sau valoarea participațiilor sale din instrumente financiare. Obiectivul de management al riscului de piață este de gestionare și control al riscurilor de piață în parametrii de expunere acceptabili, în condițiile optimizării randamentului de risc.

i) Expunerea la riscuri de piață

Riscul de piață se manifestă la nivelul sistemului bancar în trei forme distincte: riscul de preț, riscul valutar, riscul ratei dobânzii din activități din afara portofoliului de tranzacționare.

Având în vedere că băncile nu dețin portofoliu de tranzacționare nu sunt expuse riscului de preț.

Operațiunile băncilor se derulează numai în monedă națională. Doar o parte dintre băncile cooperatiste desfășoară activități de schimb valutar și au în vedere calculul de cerință de capital reglementată atunci când sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 351 și art.352 din Regulamentul nr. 575 din 26.06.2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și societățile de investiții.

Totodată, menționăm faptul că expunerea la riscul valutar este nesemnificativă având în vedere volumul de operațiuni de schimb valutar efectuate și numerarul imobilizat în alte devalute, în fapt, băncile fiind expuse doar la riscul de rată a dobânzii din activități din afara portofoliului de tranzacționare.

ii) Managementul riscurilor de piață

Abordarea rețelei CREDITCOOP este de a gestiona și controla expunerile de risc de piață în parametrii acceptabili, odată cu optimizarea randamentului de risc.

Politicile și procedurile de risc ale pieței sunt supuse revizuirii de către Comitetul de Audit și Administrare a Riscurilor la nivelul Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP și respectiv, de către Comitetul de Administrare a Riscurilor la nivelul băncilor cooperatiste. Departamentul de Administrare al riscurilor este responsabil pentru supravegherea riscului de piață al rețelei CREDITCOOP. Departamentul Trezorerie are responsabilități privind managementul operativ al expunerii la riscul de piață.

Politicile și strategiile rețelei privind managementul riscului de piață se bazează pe analiza: circumstanțelor interne și internaționale de piață, a mediului de reglementare în ansamblu, a naturii și disponibilității de instrumente care pot fi utilizate în scopuri de acoperire, a condițiilor de acces pe piață, a mărimii fiecărei banci din rețeaua CREDITCOOP (active, fonduri proprii, posibilitățile bazei de capital), volumul tranzacțiilor de schimb valutar, experiența personalului, capabilitățile sistemului IT.

b1) Riscul ratei dobânzii

Rețeaua Creditcoop își asumă riscul ratei dobânzii din activitatea sa de intermediere financiară, în principal sub forma de expunere la modificări adverse în ratele dobânzii de pe piață. Principala sursă a riscului ratei dobânzii o reprezintă corelația imperfectă dintre scadență (pentru ratele dobânzii fixă) sau data reevaluării (pentru ratele dobânzii flotante) a activelor și pasivelor purtătoare de dobândă, evoluția negativă a pantei și formei curbei de randament (evoluția ne-paralelă a randamentelor ratei

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

dobânzii a activelor purtătoare de dobândă și a pasivelor purtătoare de dobândă), corelația imperfectă în ajustări ale ratelor obținute și plătite pe diferite instrumente pe de altă parte cu caracteristici similare de restabilire a prețurilor și opțiunile încorporate în produsele rețelei. Activitățile de management al riscurilor activ-pasiv sunt efectuate în contextul de senzitivitate al rețelei CREDITCOOP la modificările ratei dobânzii.

Rețeaua Creditcoop încearcă să mențină o poziție netă pozitivă pentru instrumentele financiare purtătoare de dobândă. Pentru a realiza acest lucru, folosește o combinație de instrumente ale ratei dobânzii fixe și flotante în care încearcă să controleze nepotrivirea datelor în care dobânzile de încasat aferente activelor și dobânzile de plătit aferente pasivelor sunt resetate apoi la ratele de piață, sau, în cazul mai recent, a datelor în care instrumentele ajung la scadență.

Ratele dobânzilor pentru moneda locala si principalele monede străine la 31 decembrie 2023 sunt:

Valuta	Rata dobânzii	31 decembrie 2022	31 decembrie 2023
Leu (RON)	ROBOR 3 luni	7,57	6,22
Leu (RON)	ROBOR 6 luni	7,81	6,27
Leu (RON)	IRCC	4,06	5,96

Managementul riscului ratei dobânzii

Riscul ratei dobânzii este gestionat în principal prin monitorizarea gapurilor ratei dobânzii. Metoda utilizată pentru gestionarea riscului de rată a dobânzii este managementul GAP bazat pe analiza statică GAP, care arată elementele active și pasive afectate de mișcările ratelor dobânzilor împărțite în perioade de timp: peste noapte, până la 1 săptămână, 1 săptămâna - 1 lună , 1-3 luni, 3-6 luni, 6-12 luni, peste 1 an .

Reteaua Creditcoop monitorizează poziția GAP pentru fiecare perioadă de timp (după cum s-a menționat) ca diferența dintre total active și pasive, care sunt reevaluate în banda de timp respectivă (perioada).

Pe baza analizei rapoartelor GAP și a altor factori care au impact asupra riscului de rată a dobânzii, rețeaua va decide asupra măsurilor alternative următoare ce trebuie luate în vederea atenuării efectelor negative care s-ar putea produce, dacă apare un risc de rată a dobânzii:

- Utilizând linii de tranzacționare pe piața monetară cu partenerii contractuali autorizați în cadrul pieței locale pentru a se asigura acoperirea / reducerea poziției GAP;
- Recurgând la cele mai adecvate instrumente de acoperire disponibile pentru limitarea riscurilor;
- Analizând în timp real implicațiile evenimentelor care pot afecta poziția GAP;
- Efectuând simulări (testul de stres), în scopul de a identifica evenimentele sau influențele care pot conduce la pierderi.

Intervale de rate ale dobânzii

Tabelul următor prezintă ratele dobânzii nominale medii obținute sau oferite de rețeaua CREDITCOOP pentru activele și pasivele sale purtătoare de dobândă:

31.12.2022	RON	EUR
Active		
Cont curent la Banca Națională a României	0,38%	

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Cont nostro la instituții de credit		0,00%
Plasamente la alte banci	4,60%	
Titluri de stat	2,88%	
Imprumuturi către clienți	10,80%	
Passive		
Depozite de la bănci	5,50%	
Depozite de la clienți	5,20%	
31.12.2023	RON	EUR
Active		
Cont curent la Banca Națională a României	0,75%	
Cont nostro la instituții de credit		0,00%
Plasamente la alte banci	6,05%	
Titluri de stat	6,99%	
Imprumuturi către clienți	11,70%	
Passive		
Depozite de la bănci	6,05%	
Depozite de la clienți	5,70%	

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Un rezumat al instrumentelor purtătoare de dobândă la 31.12.2023 comparativ cu 31.12.2022 :

RON	< 3 luni	3 – 12 luni	1 – 5 ani	> 5 ani	Nepurtatoare de dobanda	Total 31.12.2022
Numerar și echiv. de numerar	313.609.202					313.609.202
Plasamente la bănci						0
Credite acordate clienților	178.757.346	238.606.978	710.148.559	2.294.926	3.197.079	1.133.004.888
Titluri de datorie			36.877.437			36.877.437
Total	492.366.548	238.606.978	747.025.996	2.294.926	3.197.079	1.483.491.527
Depozite de la bănci						0
Depozite de la clienți	367.936.496	594.836.742	64.677.151		160.689.287	1.188.139.676
Datorii subordonate						0
Total	367.936.496	594.836.742	64.677.151	0	160.689.287	1.188.139.676
RON	< 3 luni	3 – 12 luni	1 – 5 ani	> 5 ani	Nepurtatoare de dobanda	Total 31.12.2023
Numerar și echiv. de numerar	321.178.422					321.178.422
Plasam. la bănci						0
Credite acordate clienților	196.838.888	244.353.785	771.052.248	1.607.077	2.817.234	1.216.669.232
Titluri de datorie			37.628.292			37.628.292
Total	518.017.310	244.353.785	808.680.539	1.607.077	2.817.234	1.575.475.946
Depozite de la bănci						0
Depozite de la clienți	408.524.441	624.149.759	71.439.632	0	165.763.684	1.269.877.516
Datorii subordonate						0
Total	408.524.441	624.149.759	71.439.632	0	165.763.684	1.269.877.516

B2) Risc valutar

În rețeaua CREDITCOOP, băncile sunt supuse riscului valutar prin tranzacții în valută contra lei. Băncile din cadrul rețelei își gestionează expunerea la mișcări în ratele de schimb prin modificarea proporțiilor activelor și pasivelor în totalul instrumentelor sale purtătoare de dobândă. Principala valută străină deținută de către bănci este EURO. Pe piața românească, ratele de schimb au o volatilitate ridicată, prin urmare, pozițiile valutare deschise reprezintă o sursă de risc valutar. În scopul de a limita pierderile rezultate din mișcările adverse la ratele de schimb, băncile din cadrul rețelei urmăresc în prezent politica de a menține o poziție globală de schimb valutar, care garantează imunitatea împotriva riscului valutar.

Riscul valutar este riscul de a înregistra pierderi sau de a nu realiza profiturile estimate din cauza fluctuațiilor de pe piață a cursului de schimb valutar.

La nivelul Direcției Trezorerie se realizează o monitorizare permanentă a poziției valutare prin intermediul unor rapoarte zilnice și lunare care prezintă separat profilul din operațiuni și rezultatul din reevaluarea pozițiilor de valută ale rețelei CREDITCOOP.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

c) Riscul de lichiditate

Riscul de lichiditate apare în finanțarea generală a activităților rețelei CREDITCOOP și în managementul pozițiilor activului. Acesta include atât riscul de a fi în imposibilitatea de a finanța active la scadențe și rate corespunzătoare și riscul de a nu fi în măsură să lichideze un activ la un preț rezonabil și într-un interval adecvat. Bancile cooperatiste evaluează în permanență riscul de lichiditate prin identificarea și monitorizarea schimbărilor în finanțare, și diversificarea bazei de finanțare.

Managementul riscului de lichiditate

Abordarea rețelei CREDITCOOP în administrarea lichidității este de a se asigura, pe cât posibil, că va avea întotdeauna suficiente fonduri lichide pentru a îndeplini obligațiile sale la nevoie, atât în condiții normale, cât și în condiții de criză, fără să înregistreze pierderi inacceptabile sau să riste deteriorarea reputației rețelei.

Responsabilitatea principală pentru gestionarea riscurilor de lichiditate ale rețelei CREDITCOOP revine Consiliului de Administrație al Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP.

Reteaua CREDITCOOP evaluează și monitorizează poziția lichidității, în conformitate cu analiza fluxurilor viitoare de numerar determinată pe baza tendințelor viitoare ale activelor, pasivelor și elementelor din afara bilanțului. Fluxurile de numerar viitoare sunt alocate pe benzi de scadență.

Prin urmare, în scopul de monitorizare a nivelului de lichiditate, toate scadențele sunt împărțite în 5 benzi, respectiv până la 1 lună, de la 1 la 3 luni, de la 3 la 12 luni, de la 1 la 5 ani și peste 5 ani.

În scopul gestionării riscului de lichiditate, rețeaua CREDITCOOP atrage resurse și face plasamente pe termen scurt și mediu. Reteaua CREDITCOOP va face plasamente la bănci de rang înalt iar plasamentele vor avea termeni diferiți de eligibilitate pentru a se asigura o flexibilitate mare.

Expunere la riscul de lichiditate

Una din măsurile utilizate pentru monitorizarea riscurilor este raportul dintre activele nete lichide și datorii, calculat în conformitate cu reglementările Băncii Naționale a României. Detalii privind acest raport la data de raportare și în timpul perioadei de raportare au fost după cum urmează:

La 31 decembrie	2022	2023
Media pe perioadă	29,33%	27,54%
Maxima pe perioadă	33,74%	28,67%
Minimul pe perioadă	27,06%	27,04%

Activele și pasivele financiare ale rețelei CREDITCOOP analizate în perioada rămasă de la data bilanțului până la scadența contractuală sunt la 31 decembrie 2023 comparativ cu 2022, după cum urmează:

RON	Până la 1 lună	1 lună până la 3 luni	3 luni până la 1 an	1 an până la 5 ani	Peste 5 ani	Cu scadenta nedefinita	Total 31.12.2022
Active financiare							
Numerar și echiv.de numerar	313.609.202						313.609.202
Plasamentele la bănci							0
Credite acordate clienților	1.878.011	1.791.128	37.150.659	1.020.185.914	71.999.175		1.133.004.888

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Titluri de datorie				36.877.437			36.877.437
Alte active financiare	774.653	322.692	442.006	32.473	1.277	492.321	2.065.421
Total active financiare	316.261.866	2.113.820	74.470.102	1.020.218.387	72.000.452	492.321	1.485.556.948
Pasive financiare							
Depozite de la bănci							0
Depozite de la clienți	361.008.416	251.950.290	497.804.239	77.234.595	142.136		1.188.139.676
Alte datorii financiare	10.281.147	2.087.953	2.724.422	332.479	425.333	43.300	15.894.634
Total pasive financiare	371.289.563	254.038.243	500.528.661	77.567.074	567.469	43.300	1.204.034.310

RON	Până la 1 lună	1 lună până la 3 luni	3 luni până la 1 an	1 an până la 5 ani	Peste 5 ani	Cu scadenta nedefinita	Total 31.12.2023
Active financiare							
Numerar și echiv.de numerar	321.178.422						321.178.422
Plasamentele la bănci							0
Credite acordate clienților	1.837.132	2.408.084	38.389.646	1.081.819.705	92.214.665		1.216.669.232
Titluri de datorie				37.628.292			37.628.292
Alte active financiare	2.505.980	138.696	397.677	44.373	0	217.937	3.304.664
Total active financiare	325.521.534	2.546.781	38.787.323	1.119.492.370	92.214.665	217.937	1.578.780.610
Pasive financiare							
Depozite de la bănci							0
Depozite de la clienți	363.048.747	267.648.095	558.277.979	80.689.047	213.648		1.269.877.516
Alte datorii financiare	9.102.157	897.602	238	318.780	96.032	594.855	11.009.665
Total pasive financiare	372.150.905	268.545.697	558.278.217	81.007.827	309.680	594.855	1.280.887.181

d) Riscul de impozitare

Activitatea din mediul bancar, deși reglementată și supravegheată la nivelul Băncii Naționale a României, poate cunoaște o intercorelare a riscurilor asociate acestui sector cu cele aferente sectorului guvernamental. Astfel, cu toate că disciplina fiscală este specifică entităților bancare, modificări ale mediului fiscal (cuanțum și bază de aplicare taxe și impozite) radicale și insuficient susținute cu studii de impact se evidențiază ca riscuri actuale în mediul de operare românesc.

e) Mediul de operare

Sistemul bancar românesc, în care se evidențiază rețeaua băncilor cooperatiste CREDITCOOP ca unic participant cu capital privat exclusiv românesc, este apreciat ca robust și aflat în continuă creștere, în contextul în care gradul de intermediere financiară este încă unul dintre cele mai scăzute din Europa. În acest context CREDITCOOP se remarcă printr-o prezență activă în mediul rural, acolo unde

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

majoritatea băncilor au diminuat activitatea, ceea ce creează o oportunitate de dezvoltare continuă a rețelei de bănci cooperatiste.

f) Riscuri operaționale

Riscul operațional este riscul de a înregistra pierderi directe sau indirecte, rezultate dintr-o mare varietate de cauze asociate cu procesările, personalul, tehnologia și infrastructura rețelei CREDITCOOP și din factori externi, alții decât riscurile de credit, de lichiditate și de piață cum ar fi cei care rezultă din cerințe legale și reglementate precum și standarde unanim acceptate ale comportamentului instituțiilor. Riscurile operaționale sunt consecințe ale operațiunilor băncilor și sunt întâmpinate de toate entitățile din mediul de afaceri.

Obiectivul rețelei CREDITCOOP este acela de a gestiona riscul operațional astfel încât să fie contrabalansat de strategii de evitare a pierderilor financiare și a afectării reputației rețelei CREDITCOOP cu eficientizarea costurilor și de a evita procedurile de control care restricționează inițiativa și creativitatea.

Responsabilitatea principală pentru dezvoltarea și implementarea controalelor care vizează riscul operațional îi revine management-ului superior. Această responsabilitate este susținută de dezvoltarea standardelor generale ale rețelei CREDITCOOP pentru managementul riscului operațional în următoarele domenii:

- Cerințe privind separarea adecvată a responsabilităților; inclusiv autorizarea independentă a tranzacțiilor;
- Cerințe privind reconcilierea și monitorizarea tranzacțiilor;
- Îndeplinirea cerințelor reglementate și a altor condiții legale;
- Documentarea controalelor și a procedurilor;
- Cerințe privind evaluări periodice ale riscului operațional întâmpinat și adecvarea controalelor și procedurilor care să vizeze riscurile identificate;
- Cerințe privind raportarea pierderilor operaționale și strategia de remediere sugerată;
- Dezvoltarea planurilor de continuitate a afacerii;
- Instruire și dezvoltare profesională;
- Standarde morale și de afaceri ;
- Atenuarea riscurilor, inclusiv asigurare unde este posibil

Îndeplinirea standardelor bancare este monitorizată printr-un program de revizuire periodică aplicat într-un Audit Intern . Rezultatele revizuirilor periodice ale Auditului Intern sunt discutate cu direcția agenției de care aparțin, rapoartele fiind trimise la Comisia de Audit și Managementul superior al rețelei CREDITCOOP.

g) Riscul reputațional

Riscul reputațional, este definit ca fiind riscul înregistrării de pierderi sau al nerealizării profiturilor estimate, ca urmare a lipsei de încredere a publicului în integritatea OCC. Administrarea riscului reputațional cuprinde:

*identificarea și evaluarea, etape în care are loc identificarea factorilor de risc reputațional evaluarea acestora prin intermediul unui sistem de indicatori format din indicatori de avertizare timpurie și

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

indicatori de evaluare a riscului și stabilirea modalității concrete în care aceștia vor fi monitorizați și controlați;

*monitorizarea nivelului riscului reputațional, proces care se asigură, în permanență, de către conducerea OCC, prin urmărirea și interpretarea informațiilor furnizate de sistemul de indicatori utilizat în evaluarea riscului;

*reducerea efectelor urmare manifestării riscului, precum și adoptarea de acțiuni de prevenire a acestuia pentru minimizarea posibilităților de apariție a factorilor de risc.

În vederea reducerii riscului reputațional, OCC din rețeaua CREDITCOOP pot dezvolta programe de educare a clienților pentru utilizarea noilor produse și servicii oferite, pentru cunoașterea comisioanelor aferente acestora, pentru semnalarea problemelor ce pot apărea și a modalităților de soluționare a acestora.

Identificarea, evaluarea, monitorizarea și limitarea riscului reputațional se efectuează în mod continuu, atât la nivelul fiecărei unități teritoriale, cât și la nivelul întregii OCC, ținându-se seama de factorii de risc.

Cei mai des întâlniți factori de risc cu impact asupra imaginii OCC, de care se ține seama în gestionarea riscului reputațional, fără a ne limita la aceștia, sunt:

- 1.practici neadecvate legate de tratamentul personalului și/sau personal insuficient și/sau fără experiența necesară postului ocupat;
- 2.întâmpinarea de către clienți a unor probleme în utilizarea anumitor produse, în situația în care personalul băncii încadrat în front-office nu are suficiente informații despre acestea și nu cunoaște procedurile de remediere a problemelor respective;
- 3.insuficienta dotare a unităților cu tehnică de calcul, sau funcționarea defectuoasă a echipamentelor informatice care conduc la creșterea timpului de așteptare și implicit la nemulțumirea sau chiar la pierderea unor clienți;
- 4.închiderea conturilor de către clienți importanți ai băncii;
- 5.publicitatea negativă, conformă sau nu cu realitatea, făcută practicilor de afaceri și/sau persoanelor legate de acestea;
- 6.reclamații făcute de clienții băncii cu privire la calitatea produselor și serviciilor oferite, cu privire la lipsa de profesionalism a salariaților băncii, și/sau cu privire la nerespectarea clauzelor contractuale;
- 7.control intern desfășurat necorespunzător, aspect care poate favoriza neaplicarea/aplicarea defectuoasă a dispozițiilor legale sau contractuale și/sau apariția unor litigii sau cazuri de fraudă internă sau externă;

h) Riscul strategic

Riscul strategic, este definit ca fiind riscul actual sau viitor de afectare negativă a profiturilor și capitalului determinat de schimbări în mediul de afaceri sau de decizii de afaceri defavorabile, de implementarea inadecvată a deciziilor sau de lipsa de reacție la schimbările din mediul de afaceri.

În cadrul rețelei CREDITCOOP administrarea riscului strategic cuprinde:

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

*identificarea și evaluarea, etape în care are loc identificarea factorilor de risc strategic, evaluarea acestora prin intermediul unui sistem de indicatori și stabilirea modalității concrete în care aceștia vor fi monitorizați și controlați;

*monitorizarea nivelului riscului strategic, proces care se asigură, în permanență, de către conducerea OCC, prin urmărirea și interpretarea informațiilor furnizate de sistemul de indicatori utilizat în evaluarea riscului;

*reducerea efectelor urmare manifestării riscului, precum și, adoptarea de acțiuni de prevenire a acestuia pentru minimizarea posibilităților de apariție a factorilor de risc. La acest punct, OCC din rețeaua CREDITCOOP vor avea în vedere factorii de atenuare a riscului, factori care ajută în procesul de implementare a planului strategic. Această categorie de factori include: un Consiliu de administrație și o conducere executivă competente, o pregătire adecvată a planului strategic și a planului de afaceri, un control intern eficient, un personal de calitate și aflat în permanență într-un proces de pregătire profesională, un sistem sigur de management al riscului, un acces adecvat la informație și o lansare eficientă și în timp util a produselor și serviciilor noi.

Cei mai des întâlniți factori de risc de care se ține seama în gestionarea riscului strategic, fără a ne limita la aceștia, sunt:

1. Factori endogeni (factori interni de risc)
2. Factori exogeni (factori externi de risc)

Factorii endogeni de risc se caracterizează prin faptul că acționându-se asupra lor se poate diminua expunerea la risc, iar factorii exogeni de risc se caracterizează prin faptul că OCC nu are posibilitatea de a le preveni apariția sau de a le diminua impactul prin proceduri de control intern.

În categoria **factorilor endogeni** OCC din rețeaua CREDITCOOP includ, fără a se limita la aceștia, următorii factori de risc:

1. evoluția principalilor indicatori de eficiență și de risc;
2. planificarea succesiunii persoanelor cu funcții cheie;
3. nivelul de pregătire și numărul de personal;
4. organizarea prudentă și eficace a sistemului de control intern, precum și, asigurarea că acest sistem funcționează așa cum s-a anticipat;
5. asigurarea diversificării efective a surselor de finanțare pe termen scurt, mediu și lung;
6. un sistem de supraveghere corespunzător al personalului din punct de vedere al calității și al nivelului de pregătire al acestuia;
7. stabilirea unor responsabilități la nivelul conducerii departamentelor funcționale implicate în planificarea strategică;
8. stabilirea unor responsabilități, la nivelul conducerii departamentelor funcționale, cu privire la asigurarea că practicile manageriale și de control din acele departamente sunt în concordanță cu cadrul general de gestionare a riscurilor;
9. evaluarea performanței reale în raport cu obiectivele stabilite prin planul strategic;
10. eficiența măsurilor luate pentru menținerea/creșterea calității portofoliului de credite (se va analiza diferența (depășirea) dintre ponderea creditelor restante aferente lunii analizate și ponderea creditelor restante prevăzută în BVC);

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

11. concentrările la nivelul portofoliului (se va lua în considerare nivelul total al riscului de concentrare - analizat ca și risc asociat riscului de credit);
12. nivelul rentabilității capitalului (nivel ROE);
13. nivelul rentabilității activelor (nivel ROA);
14. gradul de încadrare în profilul de risc asumat

În ceea ce privește principalii **factori de risc exogeni** (externi) identificați la nivelul OCC din rețeaua CREDITCOOP, aceștia sunt:

- a. Schimbările tehnologice – OCC se pot confrunta cu riscul de schimbări tehnologice din cauză că concurenții săi pot să dezvolte sisteme sau servicii la costuri mai reduse;
- b. Factorii economici – condițiile economice globale, regionale sau naționale pot să afecteze nivelul profitabilității OCC;
- c. Cadrul de reglementare – modificările actelor normative și ale normelor emise de autoritatea de supraveghere, de autoritățile fiscale, de autoritățile locale și alte organisme autorizate;
- d. Schimbarea regimului politic;
- e. Catastrofe naturale;
- f. Atacuri teroriste;

i) Managementul capitalului

Capitalul reglementat

Banca Națională a României stabilește și monitorizează cerințele de capital.

Modul de determinare a fondurilor proprii, cerințelor de fonduri proprii se stabilește în conformitate cu prevederile Regulamentului UE nr. 575/2013 și cu prevederile Regulamentului BNR nr. 5/2013 .

Fondurile proprii totale sunt formate din fonduri proprii de nivel 1 ce cuprind fonduri proprii de nivel 1 de bază, fonduri proprii de nivel 1 suplimentar și fonduri proprii de nivel 2.

Având în vedere că la nivelul rețelei CREDITCOOP nu se constituie fonduri proprii de nivel 1 suplimentar și fonduri proprii de nivel 2, fondurile proprii totale ale rețelei CREDITCOOP sunt constituite din fondurile proprii de nivel 1 de bază.

Sumele aferente elementelor incluse în fondurile proprii trebuie să fie la dispoziția instituției de credit pentru a fi utilizate imediat și nerestricționat, în vederea acoperirii riscurilor sau pierderilor de îndată ce acestea apar.

La momentul calculării sumelor prevăzute la aliniatul precedent, acestea trebuie să fie nete de orice obligație fiscală, previzibilă în momentul respectiv, sau să fie ajustate corespunzător în măsura în care cheltuielile cu impozitul reduc nivelul până la care elementele respective pot fi utilizate pentru acoperirea riscurilor sau a pierderilor.

Nivelul minim al capitalului inițial și, respectiv, cel al fondurilor proprii al rețelei CREDITCOOP se stabilește la echivalentul în lei a 10 milioane euro.

La determinarea fondurilor proprii de nivel 1 de bază se includ următoarele elemente componente:

- părțile sociale subscrise și vărsate de membrii cooperatori și ajustări ale capitalului social în condițiile prevăzute de Regulamentul UE 575/2013.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Capitalul băncilor cooperatiste de credit este variabil și este aprobat de BNR cel puțin o dată pe an. În timpul anului se face comparație între capitalul aprobat de BNR și cel existent la sfârșitul fiecărei luni și se ia în calcul valoarea cea mai mică.

- rezultate reportate din anii anteriori :

- rezultatul reportat pozitiv al exercițiilor financiare anterioare, rămas după distribuirea profitului conform hotărârii adunării generale a acționarilor ;

- rezultatul reportat reprezentând pierderea aferentă exercițiilor financiare anterioare care se ia în calcul cu semnul „-” ;

- rezultatul reportat din corectarea erorilor (cu semnul „+” dacă este creditor și cu semnul „ - ” dacă este debitor) ;

- rezultatul reportat provenit din implementarea IFRS ca bază a contabilității (cu semnul „+” dacă este creditor și cu semnul „ - ” dacă este debitor) ;

- rezultatul reportat reprezentând surplusul realizat din rezervele din reevaluare care se ajustează cu impozitul pe profit aferent acestuia;

- rezerve constituite înainte de deducerea impozitului pe profit (rezervele legale, rezerva generală pentru riscul de credit, rezerva reprezentând fondul pentru riscuri bancare, alte rezerve din profitul brut) care se ajustează cu impozitul pe profit aferente acestora, având în vedere că rezervele trebuie să fie nete de obligații fiscale

- rezerve constituite după deducerea impozitului pe profit (rezerva de întraajutorare și alte rezerve din profitul net):

- alte elemente ale rezultatului global reprezentand rezervele din reevaluarea imobilizărilor corporale nete de obligații fiscale.

Pentru determinarea fondurilor proprii de nivel 1 de bază ale rețelei CREDITCOOP se vor deduce următoarele elemente:

- pierderea perioadei curente înregistrată până la data determinării fondurilor proprii. Pierderea perioadei curente se deduce indiferent dacă a fost sau nu verificată de persoanele responsabile de auditarea situațiilor financiare.

- sumele reprezentând contravaloarea părților sociale care urmează să fie restituite de băncile cooperatiste în cazurile de încetare a calității de membru cooperatist. Sumele vor fi deduse începând cu data aprobării cererilor membrilor cooperatisti , prin hotărârea consiliului de administrație;

- valoarea de înregistrare în contabilitate a imobilizărilor necorporale;

- acoperirea insuficienței cu capital pentru expunerile neperformante pentru creditele acordate după data de 26 aprilie 2019 conform Regulamentului UE 630/2019.

Rata fondurilor proprii totale reprezintă fondurile proprii totale exprimate ca procent din valoarea totală a expunerii la risc. Valoarea totală a expunerii este egală cu valoarea expunerii ponderată la riscul de credit, la care se adaugă cerințele de fonduri proprii pentru riscul operațional și pentru cel valutar care se multiplică cu 12,5.

Situația capitalului reglementat al rețelei CREDITCOOP de la 31 decembrie 2023, este următoarea:

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

<i>RON</i>	31 Decembrie 2022	31 Decembrie 2023
Fonduri proprii totale	338.194.765	357.985.307
Rata fondurilor proprii totale	28,36%	28,06%

Nota 4. Folosirea estimărilor și a analizelor

Reteaua CREDITCOOP face estimări și presupuneri care afectează sumele raportate de active și datorii din anul financiar următor. Aceste estimări și analize sunt continuu evaluate și se bazează pe experiența istorică și pe alți factori, inclusiv așteptări de la viitoarele evenimente considerate drept rezonabile în anumite condiții.

Pierderi contingente din credite sau avansuri

Reteaua CREDITCOOP își revizuieste portofoliul de credite pentru a evalua pierderile contingente cel puțin de două ori pe an. Când determină dacă o pierdere contingentă va fi înregistrată în situația rezultatului global, reseaua CREDITCOOP face analize ale datelor concludente care să indice dacă, în viitor, va fi o descreștere măsurabilă a fluxului de monetar dintr-un portofoliu de credite, înainte ca acea descreștere să fie identificată cu un credit individual în portofoliul respectiv. Această evidență poate include date observabile care să indice faptul că a avut loc o schimbare neașteptată în statutul de plată al unui grup de debitori sau în condițiile naționale, locale, economice care se corelează cu lipsa activelor la un grup.

Nota 5. Numerar, solduri de numerar la bănci centrale și depozite la vedere

În conformitate cu IAS 7 numerar, solduri de numerar la bănci centrale și depozite la termen include numerar, solduri la bănci centrale și sume plasate la alte instituții de credit cu scadența inițială mai mică sau egală cu 3 luni.

<i>RON</i>	31 Decembrie 2022	31 Decembrie 2023
Numerar în casierie	57.996.452	59.965.062
Conturile curente deschise la alte bănci	202.120	789.202
Conturi la Banca Națională a României	255.348.464	250.331.184
Echivalente de numerar	62.166	87.944
Depozite la vedere la instituții de credit	0	10.005.031
Total	313.609.202	321.178.422

Numerarul deținut la banca centrală (Conturi la Banca Națională a României) asigură conformitatea cu cerințele privind rezervele minime obligatorii. Aceste fonduri nu sunt disponibile pentru mediul de afaceri curent al băncii. La data de 31 decembrie 2023, nivelul rezervei minime obligatorii a fost stabilit la 8% din soldul mediu al datoriilor în RON. Conturile curente deschise la alte bănci sunt la dispoziția imediată a Băncii și nerestricționate.

Nota 6. Plasamente la bănci

Atât la 31.12.2022 cât și la 31.12.2023 nu au existat depozite la termen la BNR și la alte bănci cu durata inițială mai mare de 90 de zile .

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Nota 7. Credite acordate clienților

Acordarea de credite este concentrată asupra persoanelor fizice și a celor juridice cu sediul în România. Concentrațiile de risc în sectorul economic în cadrul portofoliului de credite sunt după cum urmează:

RON	31.12.2022	31.12.2023
Persoane fizice	1.145.236.273	1.230.272.986
Persoane juridice	3.885.111	4.091.078
Total credite către clienți înainte de ajustările pentru pierderi așteptate	1.149.121.384	1.234.364.064
Mai puțin ajustările pentru pierderi așteptate aferente creditelor acordate clienților	16.116.496	17.694.832
Total credite nete către clienți	1.133.004.888	1.216.669.232

Ajustările pentru pierderi așteptate aferente creditelor către clienți pot fi analizate în continuare, după cum urmează:

RON	31.12.2022	31.12.2023
Sold la începutul anului	15.084.930	16.116.496
Ajustari pentru pierderi așteptate în timpul anului	39.622.813	43.619.646
Reluări din ajustari pentru pierderi așteptate	38.591.247	42.041.310
Sold la sfârșitul anului	16.116.496	17.694.832

Nota 8. Titluri de datorie

Băncile cooperatiste din cadrul rețelei, nu au dreptul conform reglementărilor, să dețină titluri la alte societăți comerciale decât la capitalul social al Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP la care sunt afiliate.

În conformitate cu prevederile articolului 369 din OUG 99 / 2006 aprobată și modificată prin Legea nr. 227 / 2007, valoarea participației la capitalul Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP se recalculează la sfârșitul fiecărui an și reprezintă minimum 20% din capitalul social al băncii cooperatiste.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP nu a achiziționat noi titluri de stat în anul 2023, păstrându-le în portofoliu pe cele existente la începutul anului. Pe parcursul anului 2023 a fost încasată contravaloarea cupoanelor scadente în sumă de 1,757,500 lei, soldul final la 31.12.2023 fiind de 37,628,292 lei.

Nota 9. Imobilizări corporale și ADU

RON	Avans. si imobiliz. în curs	Constructii si terenuri	Ap. instal. de mas. si control	Mijloace de transport	Mobilier și echipamente	Active cu drept de utilizare	Total
Cost							
La 1.01.2022	180.903	106.698.179	10.263.248	11.196.830	13.614.577	1.159.476	143.113.213
Intrări	1.422.154	1.136.348	1.068.601	447.862	569.955	309.043	4.953.964

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Ieșiri	764.157	248.182	672.781	555.994	283.366	359.475	2.883.954
La 31.12.2022	838.900	107.586.346	10.659.069	11.088.699	13.901.165	1.109.044	145.183.223
Amortizare							
La 1.01.2022	0	4.628.218	8.725.725	9.524.831	9.883.243	495.945	33.257.961
Amortizarea	0	4.243.217	980.502	727.206	792.541	280.371	7.023.837
Ieșiri	0	26.501	672.614	555.994	272.128	359.475	1.886.712
La 31.12.2022	0	8.844.933	9.033.612	9.696.043	10.403.656	416.841	38.395.086
Valoarea cont.netă							
La 31.12.2022	838.900	98.741.412	1.625.457	1.392.656	3.497.509	692.203	106.788.137

RON	Avans. si imobiliz. în curs	Constructii si terenuri	Ap.. instal. de mas. si control	Mijloace de transport	Mobilier și echipam.	Active cu drept de utilizare	Total
Cost							
La 1.01.2023	838.900	107.586.346	10.659.069	11.088.699	13.901.165	1.109.044	145.183.223
Intrări	540.663	24.584.103	959.261	413.750	554.887	298.240	27.350.905
Ieșiri	1.237.114	13.772.372	488.727	680.497	315.282	122.765	16.616.756
La 31.12.2023	142.449	118.398.076	11.129.604	10.821.952	14.140.771	1.284.519	155.917.371
Amortizare							
La 1.01.2023	0	8.844.933	9.033.612	9.696.043	10.403.656	416.841	38.395.086
Amortizarea	0	4.188.474	1.014.025	602.360	772.186	218.602	6.795.646
Ieșiri	0	12.531.009	486.020	631.326	310.172	122.765	14.081.292
La 31.12.2023	0	502.398	9.561.617	9.667.077	10.865.670	512.678	31.109.440
Valoarea cont. netă							
La 31.12.2023	142.449	117.895.678	1.567.986	1.154.876	3.275.101	771.841	124.807.931

Nota 10. Imobilizări necorporale

RON	An 2022	An 2023
Cost		
Sold la 1 ianuarie	16.198.976	17.746.607
Intrări	3.076.537	2.542.184
Ieșiri	1.528.907	265.896
Sold la 31 decembrie	17.746.607	20.022.895
Amortizare		
Sold la 1 ianuarie	13.226.868	14.409.968
Amortizarea în an	1.415.981	1.506.706
Ieșiri	232.881	256.766
Sold la 31 decembrie	14.409.968	15.659.909
Valoarea contabilă		
La 31 decembrie	3.336.638	4.362.986

Nota 11. Active și pasive privind impozitul pe profit amânat

Activele și pasivele privind impozitul amânat sunt atribuibile elementelor detaliate în tabelul de mai jos:

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

<i>RON</i>	31.12.2022	31.12.2022	31.12.2022
	Active	Pasive	Net
Rezultatul reportat din proviz.specifice		2.354.927	2.354.927
Rezerve din reevaluare		50.733.634	50.733.634
Rezultatul reportat din CO neefectuat si prime	518.331		(518.331)
Comisioane de deferat in anii urmatori	4.643		(4.643)
Rezultatul reportat provenit din alte ajustari		2.218.291	2.218.291
Total	522.974	50.870.270	50.347.296
Obligații fiscale amânate nete la 16%	83.675	8.139.243	8.055.568

<i>RON</i>	31.12.2023	31.12.2023	31.12.2023
	Active	Pasive	Net
Rezultatul reportat din proviz.specifice		2.354.927	2.354.927
Rezerve din reevaluare		68.731.495	68.731.495
Rezultatul reportat din CO neefectuat si prime	576.028		(576.028)
Comisioane de deferat in anii urmatori	4.310		(4.310)
Rezultatul reportat provenit din alte ajustari		2.176.953	2.176.953
Total	580.338	68.909.469	68.329.131
Obligații fiscale amânate nete la 16%	92.854	11.025.515	10.932.661

Nota 12. Alte active financiare

<i>RON</i>	31 decembrie 2022	31 decembrie 2023
Avansuri acordate personalului	1.214	1.214
Concedii medicale si alte creante sociale	1.137.405	1.584.248
Alte creante cu bugetul statului	351.049	494.172
Debitori diversi	202.188	192.228
Creante si sume de amortizat	18.547	591.369
Valori de recuperat	321.397	417.684
Venituri de primit	33.621	23.749
Total	2.065.421	3.304.664

Nota 13. Alte active

<i>RON</i>	31 decembrie 2022	31 decembrie 2023
Cheltuieli inregistrate in avans	508.938	566.068
Materiale. alte stocuri si bunuri diverse	920.671	951.789
Total	1.429.609	1.517.857

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Nota 14. Depozite de la bănci

La 31.12.2022 și la 31.12.2023 nu au existat depozite atrase de la bănci.

Nota 15. Depozite de la clienți

<i>RON</i>	31 decembrie 2022	31 decembrie 2023
De plătit la cerere	0	0
Depozite la vedere	22.434.368	23.265.439
Disponibilitati in conturi curente	165.367.455	165.752.828
Depozite la termen	989.655.104	1.070.166.160
Depozite colaterale	10.682.749	10.693.089
Total	1.188.139.676	1.269.877.516

Nota 16. Datorii subordonate

La 31 decembrie 2023, rețeaua CREDITCOOP nu avea datorii subordonate.

Nota 17. Alte datorii financiare

<i>RON</i>	31 decembrie 2022	31 decembrie 2023
Leasing financiar de plătit	727.288	817.864
Alte sume datorate	465.795	605.572
Dividende de platit	0	0
Diversi creditor	8.136.051	9.003.094
Alte cheltuieli de platit	573.926	583.135
Total	9.903.060	11.009.665

Nota 18. Alte datorii

<i>RON</i>	31 decembrie 2022	31 decembrie 2023
Personal si conturi asimilate	1.654.708	1.705.271
Asig.soc. protectie sociala si conturi asimilate	2.873.094	3.142.379
Bugetul statului. fd. speciale si conturi asimilate	849.431	1.036.690
Venituri înregistrate în avans	1.550	3.804
Alte provizioane	612.792	678.742
Total	5.991.575	6.566.886

Nota 19. Datorii financiare deținute pentru managementul riscului

Nu este cazul.

Nota 20. Capitalul social

La data de 31 decembrie 2023 capitalul social al rețelei CREDITCOOP era de 152.285.384 lei, din care 147.857.700 lei format exclusiv din părți sociale cu valoare nominală de 10 lei, subscrise și vărsate de băncile cooperatiste de credit afiliate, iar 4.427.684 lei reprezintă ajustări ale capitalului conform IAS 29.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Nota 21. Venituri nete din dobânzi

RON	31.12.2022	31.12.2023
Dobânzi și alte venituri similare generate de:		
Credite și avansuri către clienți	137.581.769	157.856.194
Conturi curente și depozite la bănci	7.424.492	8.819.478
Titluri de datorie	1.151.570	2.508.457
Total venituri din dobânzi și alte venituri similare	146.157.832	169.184.128
Cheltuieli cu dobânzile și alte cheltuieli similare rezultate din:		
Depozite de la clienți	32.450.620	53.047.168
Depozite și împrumuturi de la bănci	644.819	1.156.732
Chelt. cu dob. af. operațiunilor de leasing financiar	41.486	46.027
Total cheltuieli cu dobânzile și cheltuieli similare	33.136.925	54.249.926
Venituri nete din dobânzi	113.020.907	114.934.202

Nota 22. Venituri nete din taxe și comisioane

RON	31.12.2022	31.12.2023
Venituri din taxe și comisioane generate de:		
Administrarea împrumutului și emiterea de garanții	20.939.393	23.199.807
Alte operațiuni bancare	34.445	5.600
Total venituri din taxe și comisioane	20.973.838	23.205.407
Cheltuieli cu taxe și comisioane generate de:		
Operațiuni interbancare	1.216.359	1.089.806
Alte servicii financiare	0	0
Total cheltuieli cu taxe și comisioane	1.216.359	1.089.806
Venituri nete din taxe și comisioane	19.757.479	22.115.601

Nota 23. Venitul net din diferențe de curs valutar

RON	31.12.2022	31.12.2023
Venituri din diferențe de curs valutar	1.413.809	1.665.348
Cheltuieli cu diferențe de curs valutar	677.124	938.148
Profit / Pierdere neta	736.685	727.201

Nota 24. Cheltuieli cu personalul

RON	31.12.2022	31.12.2023
Salarii și indemnizații (i)	85.740.272	90.444.535
Contribuția asiguratorie pentru muncă	1.961.821	2.050.807
Tichete de masa pentru angajați	2.925.049	3.322.484
Alte cheltuieli	1.359.157	1.570.932
Total	91.986.299	97.388.758

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Nota 25. Alte cheltuieli de exploatare

RON	31.12.2022	31.12.2023
Chelt. intretinere sediu (asig., pază, întreț. clădire)	1.550.526	1.488.956
Cheltuieli cu materiale, rechizite, combustibil	4.091.536	3.699.943
Cheltuieli taxe postale si telecomunicatii	3.439.869	3.628.967
Cheltuieli cu auditul	620.585	613.608
Cheltuieli energie și apă	4.032.853	4.466.683
Cheltuieli protocol	211.478	189.698
Chelt.cu alte imp., taxe si varsam. asimilate	3.033.331	2.481.590
Chelt.pt. constituirea rez. mutuale de garantare	3.813.650	3.504.406
Chelt.deplas.. detasari si transp.personalului	894.417	888.664
Cheltuieli cu alte servicii prestate de terti	4.487.919	4.647.928
Alte cheltuieli	388.555	311.494
TOTAL	26.564.719	25.921.935

Nota 26. Cheltuieli cu ajustări pentru pierderi așteptate și provizioane aferente activelor financiare

RON	31.12.2022	31.12.2023
Cheltuieli cu ajustari specifice pentru pierderi așteptate aferente creditelor acordate clienților	27.533.493	32.591.763
Cheltuieli cu ajustari pentru pierderi așteptate aferente instrumentelor de datorie la cost amortizat	4.980	313
Cheltuieli cu ajustari pentru depreciere aferente creanțelor din operațiuni cu titluri si operațiuni diverse	59.946	446.900
Cheltuieli cu provizioane	584.909	741.017
Cheltuieli cu ajustari pt.deprecierea imobilizarilor corporale si stocuri	0	47.091
Reluare ajustari pentru pierderi așteptate aferente creditelor acordate clienților	(25.837.989)	(30.735.748)
Venituri din ajustari pentru pierderi așteptate aferente instrumentelor de datorie la cost amortizat	(4.865)	(212)
Reluare ajustari pentru depreciere aferente creanțelor din operațiuni cu titluri si operațiuni diverse	(60.274)	(220.197)
Reluare din provizioane	(609.668)	(675.066)
Reluări din ajustari pt. deprecierea imobilizarilor corporale si stocuri	0	0
Ajustari si provizioane nete	1.670.532	2.195.861

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Ajustari si provizioane	Sold 01.01.2023	Cresteri	Diminuari	Sold final 31.12.2023
Proviz. pt benef angajaților sub forma CO neefectuat	518.331	491.886	434.189	576.028
Proviz. Pentru litigii	55.585	163.247	188.689	30.143
Pierderi asteptate 12 luni-linie credit	7.603	51.995	18.300	41.299
Proviz. Risc operațional	31.273	33.889	33.889	31.273
TOTAL	612.792	741.017	675.066	678.743
Ajustări pt pierderi asteptate la nivel individual	8.410.985	12.376.174	11.275.873	9.511.286
Ajustări colective pt pierderi asteptate	7.466.197	31.211.909	30.731.119	7.946.987
Ajustări pt pierderi asteptate dobânzi credite depreciate	239.314	31.564	34.318	236.560
TOTAL	16.116.496	43.619.646	42.041.310	17.694.832
Ajustări pt pierderi asteptate alte active	2.211.601	447.213	1.558.087	1.100.727
TOTAL	2.211.601	447.213	1.558.087	1.100.727

Nota 27. Cheltuieli/venit cu impozitul pe profit

Impozitul pe profitul curent și amânat.

RON	31.12.2022	31.12.2023
Impozite directe la 16% din profiturile impozabile stabilite în conformitate cu legislația română	1.261.284	1.364.681
Impozitul pe profit amânat (venit)	(19.656)	(9.795)
Total	1.241.628	1.354.885

Reconcilierea profitului înainte de impozitare cu cheltuiala cu impozitul pe profit

RON	31.12.2022	31.12.2023
Profitul înainte de impozitare. din care:	5.525.073	5.057.226
- Profit contabil	7.225.474	8.535.004
- Pierdere contabilă	(1.700.400)	(3.477.778)
Venituri neimpozabile si elemente similare cheltuielilor	1.953.923	1.726.206
Cheltuieli nedeductibile si elemente similare veniturilor	4.115.827	3.827.932
Profitul aferent anului curent	9.387.377	10.636.730
Pierdere fiscala aferenta anilor precedenti	(147.933)	(1.093.274)
Profitul fiscal aferent anului curent	9.239.444	9.543.456
Impozit pe profit – total	1.478.311	1.526.953
Sponsorizare si profitul reinvestit	217.027	162.272
Impozit pe profit datorat	1.261.284	1.364.681
Cheltuiala cu impozitul pe profit	1.261.284	1.364.681

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Impozit pe veniturile microintreprinderilor

RON	2022	2023
Profiul înainte de impozitare	786.327	0
Baza de impozitare	7.675.034	0
Impozitul pe veniturile microintreprinderilor	76.750	0
Sponsorizare si profitul reinvestit	7.222	0
Impozit pe venit datorat	69.528	0

Nota 28. Tranzacții cu persoane afiliate institutiei de credit

Persoanele afiliate rețelei CREDITCOOP sunt monitorizate și raportate în conformitate cu prevederile Regulamentului UE nr. 575/2013 și cu prevederile Regulamentului nr. 5/20.12.2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit aplicabile de la data de 01 ianuarie 2014.

Părțile afiliate rețelei CREDITCOOP cuprind membrii organului de conducere al băncii, precum și persoanele care dețin funcții-cheie, împreună cu:

- entitățile în care aceștia au / prezintă interese directe sau indirecte; și
- membrii apropiați ai familiei acestora, care se anticipează să influențeze sau să fie influențați de aceștia în raport cu instituția de credit; aceștia pot include: partenerul de viață și copiii persoanei; copiii partenerului de viață al persoanei; dependenți ai persoanei sau ai partenerului de viață al acestuia.

Organ de conducere este organul sau organele de administrare și de conducere ale unei instituții de credit stabilite potrivit actelor constitutive, în conformitate, cu prevederile Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, care sunt împuternicite să stabilească strategia, obiectivele și orientarea generală a instituției de credit și care supraveghează și monitorizează procesul decizional de conducere și care include persoanele care conduc în mod efectiv activitatea instituției de credit.

La nivelul rețelei CREDITCOOP organul de conducere este reprezentat de consiliul de administrație, iar persoanele care dețin funcții cheie sunt membri ai personalului ale căror funcții le conferă o influență semnificativă asupra orietării instituției de credit, însa care nu sunt membri ai organului de conducere.

La nivelul rețelei CREDITCOOP, în categoria persoanelor cu funcții-cheie sunt incluși: directori generali adjuncți care nu sunt membri ai Consiliului de administrație, auditorul intern, ofițerul de conformitate, administratorul de risc, contabilul șef, șeful compartimentului creditare.

Tranzacțiile cu părțile afiliate Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP includ expunerile din credite înregistrate în bilanț și cele din afara bilanțului precum și relații comerciale cu banca, cum ar fi contractele de servicii, achizițiile și vânzările de active, contracte de construcții, acorduri de leasing și operațiuni de scoatere în afara bilanțului.

Tranzacțiile cu persoanele afiliate rețelei CREDITCOOP:

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

RON	An 2022	An 2023
Credite		
Sold la 1 ianuarie	7.751.495	8.443.627
Credite acordate în cursul anului	4.153.970	3.546.043
Ratele rambursate	3.371.937	3.987.387
Sold la 31 decembrie	8.533.528	8.002.282
Venitul din dobânzi obținut	770.766	868.602
Depozite		
Sold la 1 ianuarie	20.559.229	22.636.863
Depozite primite în cursul anului	24.488.021	31.427.533
Depozite rambursate	22.191.155	26.241.459
Sold la 31 decembrie	22.856.095	27.822.937
Cheltuieli cu dobânda plătită	749.356	1.460.695

Tranzacțiile derulate cu membrii organelor de administrare, conducerea executivă și personalul cu funcții cheie ai rețelei CREDITCOOP.

RON	An 2022	An 2023
Tranzacțiile derulate cu membrii organelor de administrare, conducerea executivă și personalul cu funcții cheie	30.655.668	32.721.420

Nota 29. Angajamente, active și datorii contingente

	31.12.2022	31.12.2023
Angajamente de credit PF și PJ	4.394.640	37.467.898
Scrisori de garanție emise pentru clienți, din care:	571.850	594.940
- Garanții pentru taxe vamale	571.850	571.940
- Garanții de bună execuție	0	23.000

Potrivit IAS 37 activul contingent este definit ca fiind acel activ potențial care apare ca urmare a unor evenimente ulterioare și a cărei existență va fi confirmată numai prin apariția sau neapariția unuia sau mai multor evenimente viitoare nesigure, care nu pot fi în totalitate sub control.

Activele contingente sunt creanțe care fac obiectul unui proces în care este implicată instituția de credit și al cărei rezultat este incert.

La nivelul rețelei CREDITCOOP, sunt două bănci cooperatiste care au active contingente și anume:

- banca cooperatistă Mureșul Arad 751.71 lei;
- banca cooperatistă Jiul Tg. Jiu 151.630 lei.

La data de 31 decembrie 2023 rețeaua CREDITCOOP nu înregistra în evidențe scrisori de garanție și acreditive care să se încadreze în datorii contingente.

Nota 30. Evenimente ulterioare perioadei de raportare

Având în vedere continuarea conflictului din Ucraina, situația din Orientul Mijlociu, precum și presiunile inflaționiste care se mențin, Banca vă continua să monitorizeze atent condițiile de piață astfel încât să poată reacționa prompt la orice potențială deteriorare a acestora.

În acest sens, au fost elaborate mai multe scenarii de teste de stres, utilizând atât ipoteze de bază cât și optimiste și pesimiste, pentru a determina efectul potențial asupra menținerii de către Banca a indicatorilor prudentiali precum și impactul potențial asupra profitabilității.

În cel mai recent raport „World Economic Outlook” Fondul Monetar Internațional (FMI) a redus așteptarea de creștere economică reală pentru România la 2,8% în 2024 de la un plus de 3,3% cât estima în prognoza din toamnă, în contextul unei rate previzionate a inflației de 6%, similar cu previziunile publicate de Comisia Europeană, care indică o creștere economică de 2,9% în contextul unui indice al inflației de 5,8% pentru anul 2024. Cu toate acestea, există o probabilitate ridicată ca în perioada următoare, serviciile să performeze cel mai bine, în contextul în care, conform Raportului BNR asupra stabilității financiare 2023, România beneficiază de oportunitatea finanțării prin Mecanismul de redresare și reziliență, de la demararea căruia până la finalul lunii septembrie 2023, România a obținut finanțări în valoare de 9,1 miliarde euro. De asemenea, România beneficiază de fonduri europene din cadrul programelor operaționale 2014 – 2020 și respectiv 2021 – 2027.